

ГРИЦЬКО БОЙКО

ВЕСЕЛИНКИ,
ВІРШІ,
СКОРОМОВКИ

Сберне!!!
См дядушка

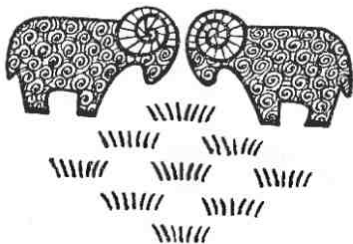

Франциско Бодрич

**Моїм діткам Світлані й Вадиму
присвячую**

А в т о р

ВЕСЕЛИНКИ

ЯКБИ

От якби ми під вербою
Не зустрілися з тобою,

І якби не роздягались,
І якби ми не купались,

І якби у глибині
Не було пенька на дні,

І якби про те ми знали,
І якби ми не пірнали,

І якби не всі якби, —
Не набили б ми лоби!

«НЕКУЛЬТУРНІ ХАЗЯЇ»

Із гостини по сніжку
Хлопчики вертались,
А товариш запитав:
— Як вам гостювалосьь?

— Та нічого, все як слід...
Тільки, бачиш, друже,
В тому домі хазяї
Некультурні дуже.

Некультурні хазяї,
Просто нехороші, —
У прихожій не зняли
З нас вони калоші!

Навіть з наших кожущин
Снігу не струсили...
То ми так, як увійшли,
І до столу сіли.

МАРИНКА ТА ГАЛИНКА

Сьогодні Маринка
Уроків не знала.
Домашнє завдання
В Галинки списала.

Зі школи додому
Вернулись дівчатка,
І тут повторилось
Усе в них спочатку.

Удома Маринка
Отак міркувала:
— Сьогодні в Галинки
Уроки списала.

Чого ж я завдання
Робити спішу?
І завтра в Галинки
Уроки спишу!

Галинка ж удома
Отак міркувала:
— Сьогодні Маринка
У мене списала.

Чого ж я завдання
Робити спішу?
Його у Маринки
Я завтра спишу!

А ранком у школі
Зустрілися двоє.
Спочатку дівчатка
Зраділи обоє.

Та стала Маринка
Галинку питати:
— Чи можна іще раз
У тебе списати?

Галинка у сльози:
— От бачиш, яка ти,—
Я думала в тебе
Сьогодні списати!..

* * *

До столу учителька
Їх запросила
І порівну двійку
На двох розділила.

САШКО

Сашко в трамваї повному,—
Розсівся він «як слід»...
А біля нього згорблений
Стоїть старенький дід.

Хтось до Сашка звертається:
— Чи вас у школі вчать,
Як місце дати старшому,
Як старших поважать?

— Та вчать,— Сашко відказує,—
Але оце якраз
Розпочались канікули —
Ніхто не учить нас!..

«КОНСУЛЬТАНТ»

Весною біля школи
Усім знайшлося діло:
Гуртом ямки копали
І деревця садили.

Один Мишко тинявся
І потирав долоні,—
Він був за консультанта
У нашому загоні.

До кожного підходив,
Повчав нас без ушину:
— На дно насипте гною,
А зверху — вогку глину!

Та корінь засипайте
Мерцій, Катюшо й Людо,—
Бо яблунька засохне
І яблук тут не буде.

— Авжеж не буде яблук,—
Промовила Катюша,—
Бо це, як хочеш знати,
НЕ ЯБЛУНЬКА А ГРУША!

ТЕ Ж САМЕ

— Ну, хіба таке годиться?!
В тебе знову одиниця!

— А мене сьогодні, мамо,
Запитали знов те ж саме!

ОБІЦЯЛЬНИК

Митрофанка в школі й дома
Обіцяльником звемо ми.
Та і як його не звать? —
Любить хлопець обіцять.

Тільки те, що обіцяє,
Він одразу ж забуває...

Всі сміються з Митрофанка:
— На наступних зборах ланки,
Коли будеш виступать,
Обіцяй... НЕ ОБІЦЯТЬ!

ПРО АНДРІЙКА-НЕУМІЙКА

Це Андрійко-
Неумійко.
Ну й хлопчина! Ну й мастак!
В школі, вдома —

Скрізь у всьому
Завжди в нього все не так.

Починає,
Поспішає,
А виходить на одне:
Наш Андрійко-
Неумійко —
Що не візьме — те не втне.

В зошит білий
Ляпка сіла.
Що робить йому тепер?
Став завзято
Витирати —
Дірку в зошиті протер.

Став він хату
Підмітати —
Та ще дужче насмітив.
Взявся, діти,
Посуд мити —
Склянку з блюдечком розбив.

Десь поділись,
Загубились
Гудзики на комірці,
Став ладнати,
Пришивати —
Зшив з сорочкою штанці!

У Андрійка-
Неумійка
Молоток є і гвіздки.
Він до діла
Взявся сміло —
Бац!.. На пальцях — синяки.

Став санчата
Фарбувати,

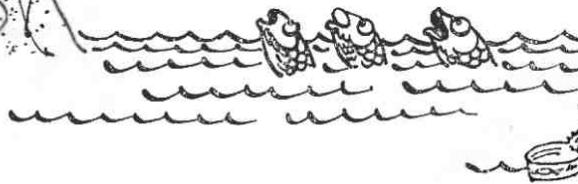
Фарбу й щіточку приніс —
Сині в нього
Руки й ноги,
Навіть вуха, навіть ніс.

Він картинку
Із «Барвінка»
Для газети вирізав.

— Ой, загине
Скатертина! —
Братик плачучи сказав.

От Андрійко-
Неумійко
Клеїть змія-летунця.

Клеїть змія —
Не уміє,
Сам прилип він до стільця.

Взяв лопату
І копати
Він круг яблуньки почав.
— Ой Андрійку-
Неумійку,
Ти ж коріння порубав!

На ялицю
Шпаківницю
Він повісити поліз,
Та злякався
І зірвався,—
На ялиці сам повис.

Вудку взяв він,
Розмотав він...
Комарі гудуть: зу-зу!
Наш Андрійко-
Неумійко
На гачок спіймав... козу!

Ось Андрійко-
Неумійко
Юшку з риби став варить:
Вкинув зілля,
Рибку з сіллю,
А води... забув налить.

І дівчата,
І хлоп'ята
По гриби пішли у ліс.

Наш Андрійко-
Неумійко
Заблудив між трьох беріз!

Із Андрійка-
Неумійка,
Прикладу ви не беріть,
Бо Андрійку-
Неумійку
Трудно буде в світі жити!

ЯК АЛЛА ПРИГОЩАЛА

Алла з школи поверталась
З «Домоводством» у руці:
— Мамо! В школі я навчалась,
Як пекти смачні млинці!

Де, мамуню, в нас мука?
Дай-но масла, молока!
Я сама млинці спечу,
І тебе я пригощу!

Узялась до діла Алла,
І пекла, і куштувала...
Куштувала, куштувала —
Доки всіх млинців не стало!

ПРО ОДНУ БАБУСЮ

Хто це стукає завзято
До кожного дому?
То гукають жовтенята:
— Збір металолому!

На порозі вже хлоп'ята,
А бабуся з печі:
— Ой, скоріш би поховати
Всі залізні речі!

Бо в сусідки у Варвари
Жовтенята з дому
Потягли і самовара
До металолому...

— Не турбуйтеся задаром! —
Каже їй Тимішко. —
Як немає самовара —
Можем взяти ліжко!

ПРО ГУСІНЬ

Сад весною знов ожив.
Як тут не радіти?
Скільки яблук, груш і слив
Буде цього літа!

Незабаром треба нам
Гусінь обібрати,
Бо і лист, і цвіт вона
Може попсувати.

Ми на зборах кожен день
Довго говорили:
Хто,
 коли,
 і як,
 і де
Візьметься до діла.

Обговорювали план,
Думали-гадали,
На загибель шкідникам
«Заходи» шукали.

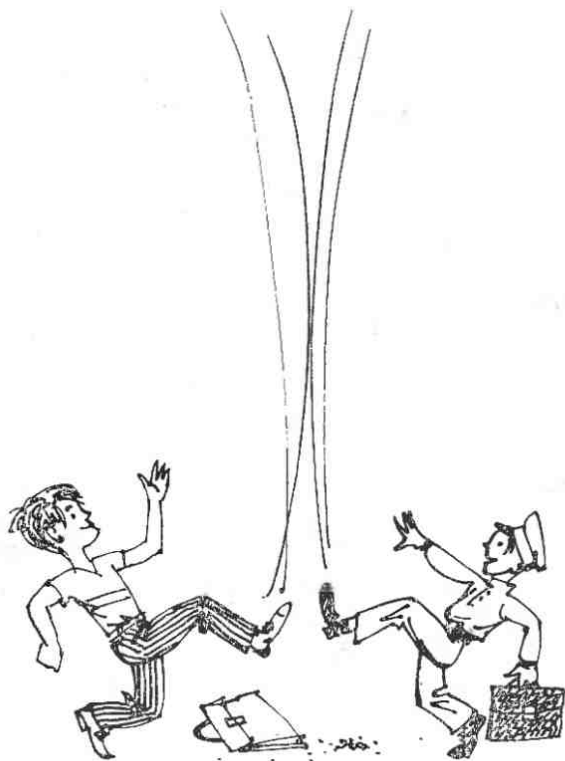
В час засідань і розмов
Гусінь листя з'їла —
Лиш листочки постанов
Всім на сміх лишила!

ДВА МИКОЛИ

В нашій школі два Миколи,
Два любителі футболу.
Правду скажем: добре грають!
Та уроки забувають.
І тому в обох Микол
У журналі «кол» та «кол».

І сьогодні два Миколи
Невеселі вийшли з школи.
Стали хлопці міркувати:
— Як же нам дістати п'ять?

І сказав один Микола:
— Може, кинути футболу? —
А Микола до Миколи:
— Що? Футболу? Та ніколи!
Я придумав, ти послухай, —
Другу він шепнув на вухо, —
І в футболу будем грати,
І уроки готувати
Ми по черзі, як брати:
Я сьогодні — завтра ти.
Вчитель здумає спитать —
Хоч один з нас буде знать!

Підбадьорений Микола
До півдня ганя в футболу,
За уроки — ні-ні-ні! —
Вчить сьогодні не мені!
А на завтра знов-таки
У Микол все навпаки.
Другий вже тепер Микола
До півдня ганя в футболу,
За уроки — ні-ні-ні! —
Вчить сьогодні не мені!

Та Миколам, як на зло,
Знов-таки не повезло:
Вчитель з них того питає,
Хто в футболу все ганяє.
Ось чому в обох Микол
У журналі «кол» та «кол»!

«ВСЕ РОБИМ СВОЇМИ РУКАМИ»

Прохає бабусю Ганнуса:
— Погладь мені галстук, бабусю!
— Сама ж ти що маєш робити?
— А я буду вірша учити.
— Ну вчи. Коли вивчиш як слід,
На столик поставиш обід.
— Хай мама обід приготує:
На збір піонерський спішу я.
— Яка ж у вас буде програма?
— «Все робим своїми руками»!
— І що ж ти покажеш на зборі?
— Я буду співати у хорі
І вірш прочитаю з програми:
«Все робим своїми руками»!

ХЛОПЧИК ОХ

Познайомтесь: хлопчик Ох,
Охає за десятьох!

Ранок стеле світлу путь,
Школярі до школи йдуть.
Тільки Ох прилип до ліжка:
— Ох! Полежу ще хоч трішки!

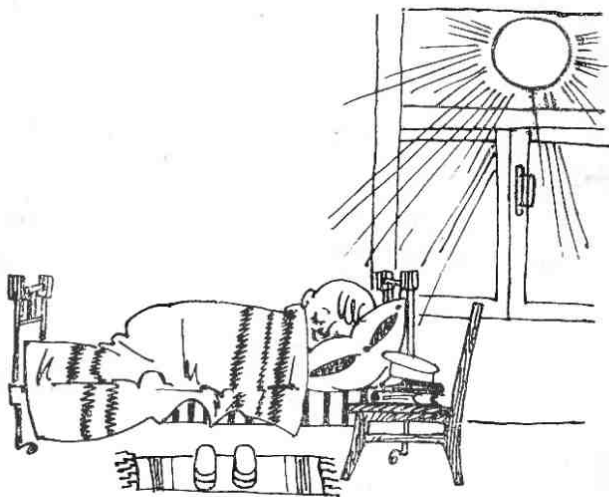
Для Максима, Юри, Клави —
Для усіх урок цікавий.
Ох зіває в кулачок:
— Ох! Як довго йде урок!

Ось указку Ох тримає —
Хлопець Африку шукає:
— Ох! Куди це з карти зник
Всім відомий материк?..

Ох рішати став задачу
І над нею ледь не плаче:
— Ох! Задача не легка,
Краще я спишу в друга!

Ох заглянув у шпаргалку,
Та шпаргалку-виручалку
В нього вчитель відібрав...
— Ох! Навіщо підглядав?!

Мати кашу варить сину —
До обіду півгодини.
Ох за нею ходить вслід:
— Ох! Коли вже той обід?

Триста кроків до кіно,
Пішки був би там давно,
Та сидить Ох і чекає:
— Ох! Трамвая щось немає.

Мчить на санях із гори
Цілий поїзд дівчорі.
Тільки Оха там нема:
— Ох! Мороз мене пройма!

Одягли ми ковзани,
І у всіх біжать вони.
Ох, мов козлик на льоду:
— Ох! Тримайте! Уп-паду!

Ми комедію дивились,
Ми сміялись — аж втомилась.
Тільки Ох там бубонів:
— Ох! Я спати захотів!..

Дощ весняний сіє з неба,
Обійти калюжу треба.
Ох стоїть і дожида:
— Ох! Хай висохне вода!

Треба Оху м'яч підняти
Там, де гуси й гусенята.
Ох спинився і гука:
— Ох! Боюся гусака!

І Андрійко, і Микола
Кличуть Оха грать в футболі.
Ох із місця анітрішки:
— Ох! Болять у мене ніжки...

Ми колгоспу помагаєм,
Колоски в мішки збираєм.
Тільки Ох не йде у поле:
— Ох! У мене в боці коле!..

У вікно влетіла муха,
Сіла Охові на вухо.
Ох руки не підійма.
— Ох! Нехай злетить сама!..

Ми рибалимо удвох,
Вудку взяв і хлопчик Ох,
Та заснув там: люлі-люлі!
Ловись, рибко, із каstrулі!..

Сонце гріє гаряче,
Сонце гріє, аж пече...
Тільки Оху це байдуже!
— Ох! Вода холодна дуже!..

Коло річки Ох бродив,
Черевики забруднив.
— Ох! Це ж треба мити їх?
Краще я піду в брудних...

Коло вогнища хлоп'ята.
Дрова Ох пішов шукати.
Як пішов, та й не прийшов —
Ані Оха, ані дров!

Може, він прийшов у клас?
Може, Ох той серед вас?

ГАНТЕЛІ

Гантелі купив
Тимішко,
І кинув він їх
Під ліжку.

Лежать вони там
Без діла,
Лежать-припадають
Пилом.

Чому ж не бере
Тимішко
Гантелі свої
З-під ліжка?

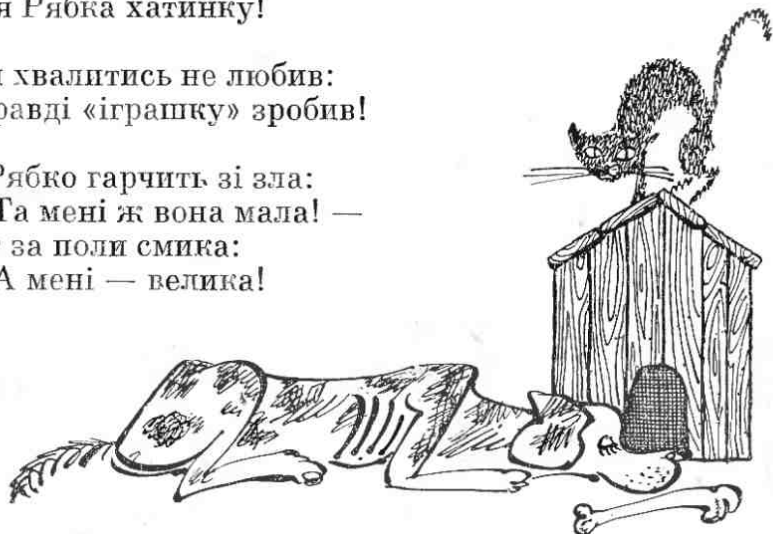
Багато на них
Пилюки:
Не хоче бруднити
Руки!

ХАТИНКА ДЛЯ РЯБКА

— Я хвалитись не люблю!
Наче ту картинку,
Наче іграшку, зроблю
Для Рябка хатинку!

Він хвалитись не любив:
Справді «іграшку» зробив!

А Рябко гарчить зі зла:
— Та мені ж вона мала! —
Кіт за поли смика:
— А мені — велика!

ПОБІГ І ПРИБІГ

— Розкажи, як в змаганнях шкільних
Ти із бігу усіх переміг?..

— Ну, спочатку я, значить, — побіг,
Ну, а потім я, значить, — прибіг!

ЗЛАМАНИЙ СТИЛЕЦЬ

— Сава, кинь читати!
Хай йому вже грець!
Треба ж поладнати
Зламаний стілець!

На дивані Сава
З книжкою в руці:
— Не моя це справа
Лагодить стільці!

А як звечоріло,
Він за стіл сіда.
Тільки стіл накрили —
Трапилась біда:

Зі стільця хлопчисько
Покотився так,
Що розбив він миску
І набив синяк.

А в сестрички Клави
Усміх на лиці:
— То чия це справа
Лагодить стільці?

ПРО ПЕРО І ЧОРНИЛО

— Що це в тебе знов-таки
Двійки в зошит сіли?
У диктантах помилки
Знов зачервоніли?

— І чого б я приставав?
Бачиш, яке діло —
Я перо погане мав
І рідке чорнило...

— Ти вже краще помовчи!
Не мели смішного!..
Запиши собі й завчи
Віршика такого:

«Хто правопис твердо зна,
Той і пише вміло
І ніколи не пеня
На перо й чорнило!»

ВИСТУПАЙЧЕНКО

Виступайченко Панас
Часто виступає.
А для чого? В котрій раз?
Сам того не знає.

А рука його, рука,—
Мов крило у вітряка.
А язик — ой леле! —
Лопотить та меле!

Захлинається, кричить
І веде до того,
Як в порожнє перелить
Воду із пустого.

Може, є і серед вас
Виступайченко Панас?
Ви йому, братове,
Не давайте слова!

У ЛІСІ

Лип сонечко літнє
Забарвило схід,
Загін піонерський
Пішов у похід.

Сьогодні повинні
Юннати
Колекцію листя
Зібрати.

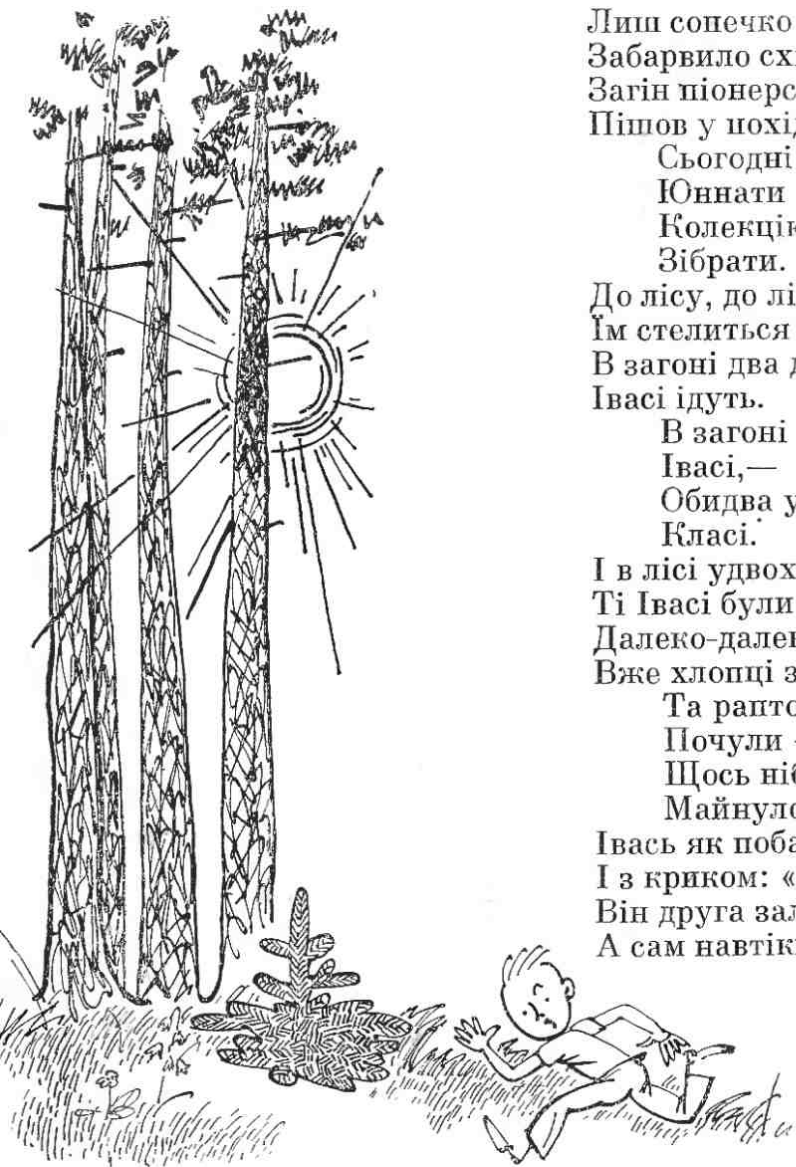
До лісу, до лісу
Ім стелиться путь.
В загоні два друга
Івасі ідуть.

В загоні два друга
Івасі,—
Обидва у п'ятому
Класі.

І в лісі удвох
Ті Івасі були.
Далеко-далеко
Вже хлопці зайшли.

Та раптом хрустіння
Почули —
Щось нібито сіре
Майнуло.

Івась як побачив,
І з криком: «Вовки!» —
Він друга залишив,
А сам навтіки.

Побіг, і спіткнувся,
І впав у яроч,
І лоба набив
Об дубовий пеньок.
 Лежить наш Івась
 І зітхає.
 Аж чує: товариш
 Гукає.

За хвилю товариша
Ніжна рука
Уже доторкнулась
До лоба дружка.
 Він рану Івасю
 Бинтом пов'язав
 І щиро отак
 Боягузу сказав:
— Ти, певно, прийняв
З переляку
За сірого вовка
Собаку?

 Як вовка боїшся,
 То дома сиди.
 Як вовка боїшся,
 У ліс не ходи.

Хто ж друга в біді
Залишає,
Той сам у біду
Потрапляє!

ХВАСТУНЕЦЬ

Хлопчик Толя молодець,
Тільки трішки хвастунець.

Якось ми ішли на став,
Він мені таке сказав:
— Слово честі, не хвалюся —
Я ні-чо-го не боюся!.. —
Враз на слові цім — з дороги
Толі ящірка під ноги.

З переляку, у тривозі
Наш хвалько мерщій навтік.
Та спіткнувся на дорозі
Й прикусив собі язик!

* * *

Хто хвалитись полюбляє,
В кого звичка є така, —
Хай ці вірші прочитає
І прикусить язика!

У МАЛИНИ ЗАБЛУДИЛИСЬ

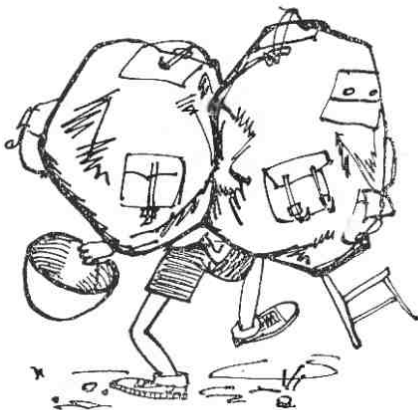
На екскурсію ходили
Ми в колгоспний сад
І двох друзів загубили,
Як ішли назад.

Їх шукали, потомились,
Та знайшли-таки.
— У малині заблудились! —
Кажуть хлопчаки.

ЯК ХОМА ЗБИРАВСЯ У ПОХІД

Заклопотаний Хома:
— Може, ще чого нема?—
Він зібрався у похід,
Не абияк, а як слід.
О, Хома наш — голова:
Рюкзаків у нього два!..
Літнє сонечко пече,
А з Хоми аж піт тече.
У одній руці — стілець,
А у другій — казанець.
Рюкзаки висять на ньому,
Мов на осликові тому.
І сміються хлопчакі:
— Добрі в тебе рюкзаки!
Тільки треба для походу
Пару коней чи підводу!

КРУГОМ СХІД

На Далекому Сході
Був Мишко у поході.

І хвалився він радо:
— От цікавий похід!

Там і збоку, і ззаду,
І попереду — схід!

КАШОВАР

Зупинився відпочити
Піонерський наш загін.
Розвели багаття діти.
Кошоварить став Мартин.

Казанець узяв за вухо
І пішов він бережком.

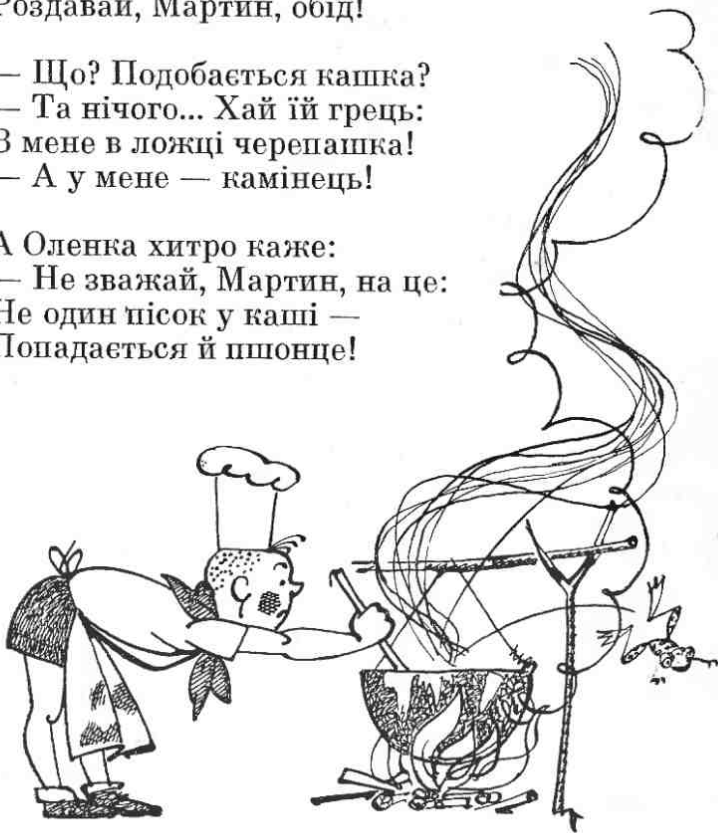
Ось один і другий кухоль
Зачерпнув води з піском.

Непереbrane, немите
В воду висипав пшоно:
— На легкім вогні, накрите,
Упріває хай воно!

От і каша вже готова,
Розварилася як слід.
— Де ложки? — гукає Вова.—
Роздавай, Мартин, обід!

— Що? Подобається кашка?
— Та нічого... Хай їй грець:
В мене в ложці черепашка!
— А у мене — камінець!

А Оленка хитро каже:
— Не зважай, Мартин, на це:
Не один пісок у каші —
Попадається й пшонце!

СОМ

Не сидиться хлопцю вдома —
Він зловити хоче сома.
Ранком з вудкою в руці
Наш рибалка на ріці.
Вибрав затишну місцину,
Сів на плетену корзину,
Швидко вудку розмотав
І рибалити почав.
Ось разок, іще разок —
Колихнувся поплавок.
Насторожився рибак,
Усміхнувся: — Так-так-так!
Може, сом у цю хвилину
Підійшов і чуха спину?
А чи, може, соменята
Черв'ячка схотіли зняти?.. —
Враз — не стало поплавка,
Вудку смикає рука.
Хлопець знизує плечима,
Хлопець блимає очима:
То не сом, не соменя —
То зелене жабеня!

ДЕ БУКВАРИК!

- Де твій букварик?
- В портфелі новому.

- Ну, а портфель де?
- У столику дома.

- Взяв би із столу.
- Так стіл же замкнувся...

- То відімкнув би.
- Ключа я забувся...

- Де ж це той ключ?
- У портфелі новому.

- Ну, а портфель де?
- У столику дома.

КОВЗАНИ-ПУСТУНИ

Є у мене ковзани,
Ковзани-пустуни.
Тільки ранок наступає —
Вже на вулиці вони.
Ім сподобавсь дуже лід —
Я ж спізнився на обід.
І мені сказала мама:
— Просто горе з ковзанами!

Отакі-то ковзани,
Ковзани-пустуни!

ЯК ХВОСТУН ХВОСТА ПОЗБУВСЯ

(К а з к а)

У Ясика-Карасика

Був собі кіт:

Не Мурлика,

Не Воркіт,

Не в чоботях —

Без чобіт...

Був сивенький кіт,

Кіт Хвостун,

Кіт-хвостун.

Невеличкий сам на зріст,

Але мав він довгий хвіст.

Як іде — хвостом дорогу мете:

Хвостуном його прозвали за те.

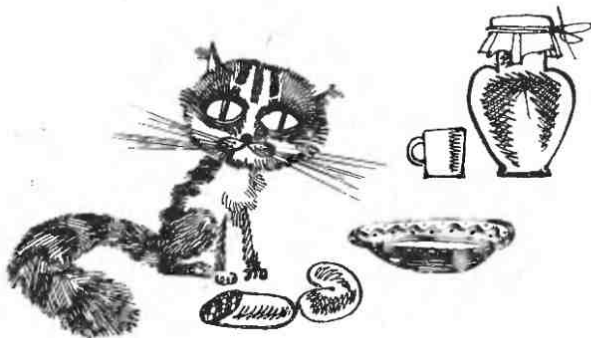
Дуже він хвостом пишався,

Задавався,

Вихвалявся:

— І пухнатий я,

І сивий,

І хвостатий,
І красивий!
Я — Хвостун! —
Всі прозвали задаваку,
Задаваку,
Вихваляю, —
Кіт-хвостун.

Хвостуна любив наш Ясик,
Хвостуна жалів Карасик.
Наче в казці, котик жив:
Тепло спав і смачно їв...
Та мишей він не ловив.

А зате Хвостун пухнатий
Добре вмів байдикувати.
Кожен день,
Цілий день:
То сидить собі, як пень,
То лежить — відпочиває,
То обіда, то дрімає.
Розтовстів наш котик дуже —
До мишей йому байдуже!..

Якось Ясик з ним гуляв
І таке йому сказав:

— Тато мій в цеху працює,
Мама все господарює,
Я ходжу у перший клас...

Тільки ти без діла в нас.
Годі байдики вже бить:
Ти берись мишей ловить!

А Хвостун: — Мишей люблю! —
Мур-мур-мур!
Хочеш — зараз ізловлю! —
Мур-мур-мур!
Та прошу тебе одне —
Няв-няв-няв!
Ти в комору вкинь мене —
Няв-няв-няв!

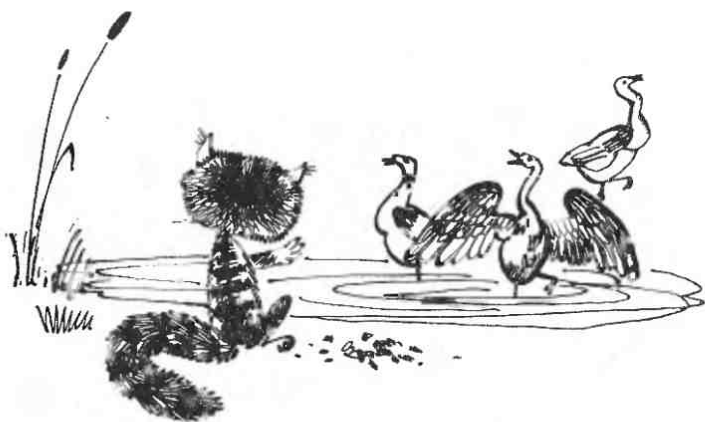
Послухав наш Ясик таку його річ,
Узяв та й замкнув у коморі на ніч...

А на ранок,
А на ранок
Ясик лиш ступив на ганок —
Кіт Хвостун йому навстріч:
— З добрим ранком, Ясику,
Ясику-Карасику,
Я трудився цілу ніч! —
Не дрімав,
Полював,
Двох мишей
Упіймав!
Подивися —
Двох!
Натомився —
Ох!..—

Ясик мовить: — Молодчина! —
І коту погладив спину...
Загордився наш хвостун:
— Я похвалений Хвостун!..—
І з усіх котячих ніг
До гусей у двір побіг.

— Гей, ви, гуси-гелготухи!
Хто не чув — нехай послуха:
Я аж двох мишей зловив!
Похвалив мене наш Ясик,
Похвалив мене Карасик,
Ще й погладив, як хвалив.

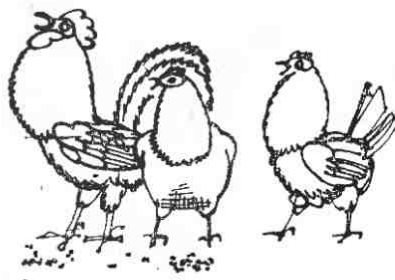

Не простий вже я пустун —
Мур-мур-мур!
Я похвалений Хвостун —
Мур-мур-мур!
Насміялись гуси з нього:
— Га-га-га!
Ні, не чули ми такого —
Га-га-га!
Так зведеш ти всіх мишей
Нанівець.
Молодчина ти у нас,
Молодець!..

А Хвостун ще дужче запишався,
До курей у курник він подався.

— Гей, ви, кури-цокотухи!
Хто не чув — нехай послуха:
Я аж двох мишей зловив!
Похвалив мене наш Ясик,
Похвалив мене Карасик,
Ще й погладив, як хвалив.
Мене й гуси похвалили,
І тепер скажу я сміло:

Не простий вже я пустун —
Мур-мур-мур!
Я похвалений Хвостун —
Мур-мур-мур! —
Насміялись кури з нього:
— Ко-ко-ко!

Ні, не чули ми такого —
Ко-ко-ко!
Так зведеш ти всіх мишей
Нанівець.
Молодчина ти у нас,
Молодець!

Підкрутив наш котик вуса:
«Ще й пташкам я похвалюся!»
І побіг він у садок
До пташок.

— Гей, ви, пташки-щебетухи!
Хто не чув — нехай послуха:
Я аж двох мишей зловив!
Похвалив мене наш Ясик,
Похвалив мене Карасик,
Ще й погладив, як хвалив.
Гуси й кури похвалили,
І тепер скажу я сміло:
Не простий вже я пустун —
Мур-мур-мур!
Я похвалений Хвостун —
Мур-мур-мур!

Солов'ї сміються з нього:
— Тьох-тьох-тьох!
Ні, не чули ми такого —
Тьох-тьох-тьох!
Так зведеш ти всіх мишей
Нанівець.
Молодчина ти у нас,
Молодець!..

Знали всі уже в селі:

І дорослі,

І малі,

І шпаки,

І горобці,

І сусідські

Три вівці...

Всі хитали головами:

— Ой-йо-йой!

От Хвостун у нас герой,

Так герой!..

А «герой» так запишався,

Запишався і зазнався,

Що коли повечоріло

І комору знов закрили, —

Він уже не полював,

А лежав і міркував:

«Не простий вже я пустун —

Мур-мур-мур!

Я похвалений Хвостун —

Мур-мур-мур!

Буду я відпочивать! —

Інші хай мишей їдять,

Бо мені це не пристало —

Я люблю ковбаску, сало»...

Потягнувсь він, позіхнув

І на ящику заснув...

Тишком-нишком

Вийшла мишка

Із нори.

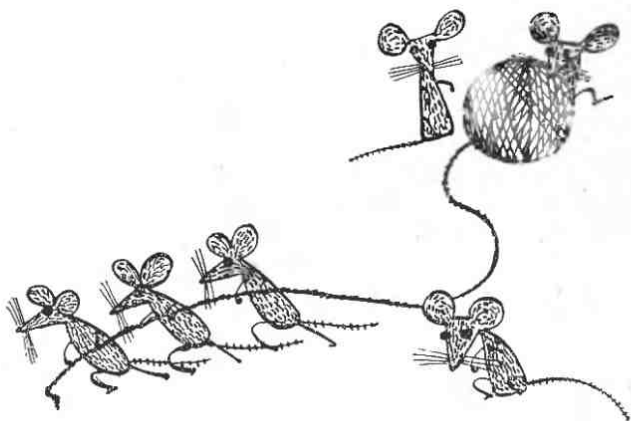
В шкряботушки

Ніс і вушки

Догори.

Чує мишка,
Бачить мишка:
Кіт ліг спать...
— Треба трішки,—
Каже мишка,—
Зачекать.
Хай засне він, хай задасть він
Хропака,—
Отоді вже кіт узна,
Хто я така!

Та й майнула,
Та й шугнула до нори...
Опівнічної темненької пори
Тишком-нишком
Вийшли мишки:
Тридцять три!
І тягли вони:
Нитки,
І шпагат,
І мотузки...

Хвостуна мерщій зв'язали,
Хвіст одгризли і забрали
До нори...
Кепські справи у kota,
Бо позбувся він хвоста!..
Кіт проснувся вранці рано:
Що таке? Ніяк не встане!
Став пручатись — та дарма...
— Ой-йо-йой! Хвоста нема!..

Тут прибігла
З хати
Мати,

Вихваляку рятувати,
А за нею Ясик,
Ясик-Карасик;
Розв'язали мотузки...
Кіт з комори навітки!
Та спіткнувся і упав,
Ледве встав і почвалав...

Йде він, голову понурив...
Ну, а кури,
Ну, а кури,

Як побачили kota
Без хвоста,
Завели на всі лади:
— Куд-куди?

А за ними всі в селі:
І дорослі,
І малі,
І шпаки,
І горобці,
І сусідські
Три вівці:

— Так і треба хвостуну, —
Щоб не зазнавався!
Так і треба Хвостуну —
Без хвоста зостався!

ХТО СПІШИТЬ, ТОЙ СМІШИТЬ

Кличе лиска черепаху,
Черепаху-костомаху:
— Йди, голубонько, сюди!
Я від спраги помираю...
Я нездужаю... Благаю:
Принеси мені води!..—
Черепаха каже їй:
— Добре, лиско, я мерщій...—
Три години йшла до річки,
Три години йшла назад.
Повернулась до лисички,
Ледве дише... піт мов град...
— Я була вже коло броду —
Та куди ж набрати воду?
І нащо було спішити?
Хто спішить, той смішить!

БАРАБАН

В магазині тато мій
Барабан кушив новий.
І палички невеличкі —
Це для мене й для сестрички.
Ми з сестричкою мирились —
Барабаном ми ділились:
Трохи я побарабаню,
Потім дам сестричці Ані.
Барабаню знову я.
Потім — черга не моя...
Тато каже: — Перестань!
Перестань, не барабань!
Бо від цього барабана
Я глухим, напевне, стану! —
Відповів йому я вмить:
— Треба ще один купити!
Ми удвох побарабанім
І відразу перестанем.

ВЕРЕДА

Мала мама одинця,
Одинця-
Мазунця.
Мамі з ним була біда:
Одинець був
ВЕ-РЕ-ДА.
Вереди вередував,
Всім спокою не давав:
І бабусі,

Й тьоті Ірі,
І сусідам по квартирі.

Навіть котику-
Воркотику
Малому
Від плачу
Тікати доводиться
Із дому.

А горобчики
Сміються
У садах!
— Цвір-цвірінь!
Уже проснувся
ВЕ-РЕ-ДА!

Ось у ліжку
Він сидить,
В стінку стука:
— Мамо, йди!
Іди
Сюди!
Візьми на руки!

Хлопець дригає ногами,
Обливається сльозами
І подушку обніма:
— Ма! Ма! Ма!

Стала мама
Умивать
Одинця,—
Репетус

Мазунець
Без кінця!

Кулачками тре він очі:
— Я вмиватися не хочу!
Теплої води нема!
Ма! Ма! Ма!

Мама мило
Червоненьке
Узяла,
Вереду свого
Вмивати
Почала.

Знову плаче: — Я не хочу!
Ой, заходить мило в очі!
Ти намилюєш
Дарма.
Ма! Ма! Ма!

Стала мама
Вереду
Утирать,
Вереда давай
Ще дужче
Кричать.
Він до лоба приклада кулачок:
— Ой, колючий рушничок.
Рушничок!
Наче голки,
Бахрома.
Ма! Ма! Ма!

Мама супу
Із каструлі
Налила,

Мама ложку
Вередулі
Подала.

— Нащо ложка? Забери ти!
Хочу суп з тарілки пити!—
І руками обома
Він тарілку підніма.
Ма! Ма! Ма!

Тут за шию
Потекло —
Гарячє!
Верещить він:
— Ой, пече!
Ой, пече!

Як затупає ногами
Та до мами із сльозами:
— Суп гарячий... Їж сама!
Дай того... чого нема!
Ма! Ма! Ма!

От бабуся
Вже зайшла
До кімнати,
Булку з маком
Принесла
Для внучати.

— Я не хочу їсти так!
Виберіть із булки мак!
Чом варення в ній нема?
Ма! Ма! Ма!

Верєда
Усе кричить,

Не змовка:
— Ви з вареннячком
Спечіть
Пиріжка!

Я з варенням хочу їсти,
Та щоб був пиріг без тіста,
Тільки начинка сама!
Ма! Ма! Ма!

Стала мама
Одягать
Вереду,
Вереда —
Галасувать:
— Не піду!

Хочу дома я сидіти!
Вже набридло мені літо!
Хочу, щоб була зима!
Ма! Ма! Ма!

Мама слоника
Купила
Заводного.
Вереда
Горла щосили:
— Не такого!

Я не хочу заводного!
Ти купи мені живого,
Із ногами чотирма!
Ма! Ма! Ма!

Він із мамою
Гуляв
У саду.

Хто проходив --
Впізнавав
Вереду.

Знов розплакався сипчочок:
— Мамо! Хочу в дитсадочок,
Гратись з дітками всіма!
Ма! Ма! Ма!

А йому
Відповіли
Малюки:
— Ну, навіщо
Вереда
Нам такий?
Ні, не візьмемо тебе
Ми сюди:
В дитсадочок
Нам не треба
ВЕ-РЕ-ДИ!

П'ЯТІРКА

- Сьогодні ми диктант писали!
- То що ти хочеш цим сказати?
- П'ятірок в нас тепер чимало!
- Напевно, вже і в тебе п'ять?
- Та ні, у мене лиш четвірка...
- Чому ж не п'ять, скажи, хлопча?—
- І тут малий зітхає гірко:
- П'ятірок всім не вистача...

ЧОГО ТІЛЬКИ НЕМА!

На піонерським зборі
Хвалився голова.
Із уст його злітали
Самі гучні слова.

Він бив себе у груди
Руками обома:
— У нашому загоні
Чого тільки нема!

І справді, голова наш
Хвалився недарма:
Нема ладу у класі
І чистоти немає,
Немає дисципліни
Й відмінників нема!

ВИКРУТИВСЯ

Учитель у класі
Питає Миколу:
— Чому ти два дні
Не приходив у школу?

— Та я позавчора
Ішов через річку,
Крізь лід провалився
В холодну водичку.
Весь день після того
Лежав і хворів,
А мама аж двох
Привела лікарів...

— Так то ж позавчора...
А де був учора?

— А вчора якраз
Біля вашого двору,
До школи йдучи,
Я із лікарем стрівся.
Ну, думаю, вчитель наш
Теж провалився!

ПРО ГАВРИЛА І ЧОРНИЛО

— Що робить? — пита Гаврило.—
Я ковтнув чорнила...

— Проковтни ще й промокатку,—
Буде все в порядку!

ЗАГОРДИЛАСЬ

Серед кращих учениць
В обласній газеті
Усміхалась читачам
Оля на портреті.

Цілу дюжину газет
Накупила Оля —
Дарувала всім своїм
Подругам у школі.

А сестричка по селу
Довго щебетала:
«Нашу Олечку тепер
Вся країна взнала!»

Запишалося дівча,
Подруг сторониться.
Стала Олечка на всіх
Звисока дивиться.

Йде, а кирпа догори, —
Загордилась дуже...
Ми гукнули: — Подивись,
Ти зайшла в калюжу!

ГОЛОВА

Був у нашому загоні
Голова.
Ми обрали його тому
Тижнів з два.
Та як стали головою
Його звать,
Став він дуже носа вгору
Задираць,
І тому на нових зборах,—
Так бува!—
Полетів із голови
Наш голова!

ВНУЧКА-БІЛОРУЧКА

Є в бабусі внучка,
Внучка-білоручка.
І сьогодні от бабуся
Мила голову Настусі,
Мила, поливала,
Сухо витирала,—
Бо Настуся ще мала —
Тільки в сьомий перейшла!
Дорога бабусю,
Киньте мить Настусю.
За слова не вмію
Йй намильте шию!

ІСТОРІЯ З ГЕОГРАФІЄЮ

Ви б, напевне, теж сміялись:
Ось історія яка
З географією сталась
В нашім класі у Юрка.

В нього правило своє:
Карту не вивчати,
Бо на ній всі назви є —
Можна прочитати.

Встав Юрко з-за парти
І пішов до карти...

Та даремно він старався
І уважно придивлявся —
Зовсім написів нема:
Карта, бачите, «німа»,
Не така, як вчора.
Тож попробуй відгадай,
Де Карпати, і Дунай,
І Каспійське море?!

Перед класом коло карти
Він розгублено стояв
І відомі всім Карпати
Десь у Франції шукав!

ПРО КУЛЬТУРУ ПІОНЕРА

Наш Валерій виступать
Готувався днів із п'ять.
Добре готувався —
Та перестарався.
Став до столу — і мовчок...
Позіхнув у кулачок,
Пальцем носа копірснув,
Рукавами піт змахнув,
Потім ще й почухав
Нігтями за вухом.
Підмикнув штанці Валера...

В класі засміялись:
«ПРО КУЛЬТУРУ ПІОНЕРА»
Доповідь та звалась!

ПІДСЛУХАНА РОЗМОВА

- Ти промокатки не даси?
- Не дам — проси, хоч не проси!

- Ну, коли так, — трусись над нею!
Я промокну тоді своєю!

ПРО ЩОДЕННИК

Вова в класі, коло дошки,
Завдання не знав нітрошки.
Невеселий, як ніколи,
Повертався він із школи.
«Треба двійку приховати,
Щоб не знали мама й тато.
А як виправлю на п'ять —
Можна буде й показати».
У сараї, там, де дрова,
Заховав щоденник Вова.
Заховав і в двір побіг
До однолітків своїх...
А назавтра вчитель знову
Викликав до дошки Вову.
Ну, а Вова коло дошки
Завдання не зна нітрошки!..
І вчорашнього не знає,
Ще й щоденника не має...
Ще й до школи мати Вови
Розхвильована прийшла,
Бо в сараї, там, де дрова,
Двійку Вовину знайшла!

МОДНА ЗАЧІСКА

Нашу Нату не впізнати,—
Модна зачіска у Нати,
Дивна зачіска нова:
Розкуйовджене волосся
На всі боки піднялося,—
Мов копиця, голова!

Ната в класі йде до парті,
А навколо смішки-жарти:
— Звідки зачіски нові? —
Посміхнувся Боря хитро:
— Це, мабуть, від того вітру,
Що у неї в голові!

НІС У СМЕТАНІ

Сметану син приніс.
В сметані в нього ніс.

— Де брав таку рідку?
— У нашому ларку.

— Ану, ходім туди!
— Ой, мамо, не ходи!

— Чому це «не ходи»?
— Бо я долив води...

СОНЛИВИЦЯ

Рот кривиться і кривиться
В Михайла-позіхайла:
Лінивиця-сонливиця
Напала на Михайла.

Сусід на нього дивиться
І сам сидить-куняє.
І ось уже сонливиця
Всім класом позіхає.

Уже і вчитель кривиться...
І тут нам смішно стало:
Лінивиці-сонливиці
Неначе й не бувало!

ХТО ЧИМ ХВАЛИТЬСЯ

— Починаю я завжди
Першим перекличку!

— А я першим на труді
Вистругав поличку!

— А я першим весь урок
Руку підіймаю!

— А я... першим на дзвінок
З класу вибігаю!!!

МОЛОДЕЦЬ ПРОТИ ОВЕЦЬ

Він на зборах все мовчав,
Балакучий Вова,
Наче в рот води набрав —
Не сказав ні слова.

А додому він попав, —
Як переродився:
І руками замахав,
І розгарячився.

І доводить палко став
Він своїй бабусі,
Що на зборах все, мовляв,
Йшло не в тому дусі.

А бабуся, як на зло,
Слухала й мовчала —
Мов до того, що було,
Їй і діла мало.

Потім десь пішла вона —
Слухати втомилась.
У кімнаті лиш одна
Киця залишилась.

Увірвався їй терпець,
І сказала киця:
— Молодець проти овець —
Дома кокошиться!

ЗАГОРІВСЯ І ПОТУХ

До усього береться,
Все встигає почать,
Та йому не вдається
Розпочате кінчати.

Мов сірник, загориться,
Як почне щось робить:
Поспіша, метушиться,
Гарячиться, кричить.

Потім враз — охолело,
Присмирніло хлопча,
Стало тихе і кволе,
Наче мокре курча.

Де одразу й подівся
Запальний його дух.
Мов сірник, загорівся,
Мов сірник, і потух!

ПРО РІЧКУ ТА ФУТБОЛ

— Коли я дивлюся на річку, мені
Кататися хочеться, друзі, в човні.

— А я чи ставок, а чи річку побачу, —
Розмотую вудку, стаю і рибачу.

— А я лиш погляну на воду, хлоп'ята,
То зразу кортить у футболу ганяти!

- Стривай! А при чому ж футбол до води?
— Бо грати в футболу я хочу завжди!

ПОДРУЖКИ-ГОВОРУШКИ

В нашім класі є подружки,
Дві подружки-говорушки.
Так усі їх стали звать,
Бо подружки на уроках,
Мов сполохані сороки,
Цокотять і цокотять.

Говорушки Клава й Мила
На уроках говорили
Про морозиво та квас,
А учора, а учора
На загальних наших зборах
Говорив про них весь клас!

Говорушки Клава й Мила
На уроках говорили,
А на зборах — навпаки:
Червоніли і мовчали,
Наче в рот води набрали,—
Проковтнули язика!

ЦІКАВИЙ

За дверима аж горять
В Толі оченята:
Дуже хочеться узнать,
Що там каже тато?

До дверей він притуливсь,
Нашорбшив вуха.
У щілину всунув ніс
І тихенько слуха.
Та швидка рука чиясь
Двері причинила
І цікавому якраз
Носа прищемила!

БАБУСЯ І ВНУК

Бабуся внука колисає,
А внук ніяк не засинає.
Розповіла вже всі казки,
І віршики, і приказки.
Стомилася, та все ж співає, —
А внук ніяк не засинає.
Аж враз в кімнаті тихо стало —
Мабуть, уже заколисала...
Та ні, знов пісенька луна
Якась тонка і голосна.
Піду в кімнату подивлюся —
Щось наче голос не бабусі.
Зайшов — побачив я дива:
Бабуся спить, а внук співа!

ЯК НЕВДАХА ВИСТУПАВ

От я вчора виступав!—
Ви б почули, як співав!
Хоч немає слуху,
Я горлав щодуху:
До-ре-мі-фа-соль-ля-сі!

Голос мій почули всі!

А скінчив — що сталось! —
З місць усі зірвались,
Сцену ледь не рознесли,
А мене вхопили —
Аж на вулицю несли
І вже там... набили!

ЗА ЩО ДВІЙКА!

— За що двійка?
— За казки!
— Що? Не вмів читати?
— Ні, я добре прочитав,
Можу й розказати...

— За що ж двійка?
— За казки!
— Ну й задав мороку!..
— Ох, на співах я читав
Їх під час уроку...

РОЗУМНИКИ

Тече річка невеличка,
Через річку кладка.
Одне одному назустріч
Ідуть козенятка.

Вузька кладка, козеняткам
Нікуди звернути,
Бо, звернувши, можна в воду
Холодну пірнути.

Зустрілися, зупинились,
Наставили роги —
Видно, обом не хочеться
Звертати з дороги.

Аж враз одне козенятко
На кладці лягає,
Друге, мекнувши в подяку,
По ньому ступає.

Розминулись, розминулись!
Розумними стали!
Мабуть, вони всім відому
Казку прочитали!..

ПРО СТЕПАНА СМЕТАНУ

ІНШОГО НЕМАЄ

Прийшов Кіндрат
В дитячий сад, —
У сажі піс у нього.
Стоїть Кіндрат
Серед малят,

А няня каже строго:
— Чому такий
Прийшов брудний?
Відповідай же, просим
Негоже, брат,
В дитячий сад
З таким приходить носом!

Кіндрат похнюплено зітхає:
— А в мене іншого немає!..

ЧОМУ ТИМКО ПОДРЯПАНИЙ

— Чому це ти подряпаний? —
Юрко Тимка пита.
Тимко йому відказує:
— Та я ж купав кота!

— А я от не подряпаний,
Хоч теж купав свого...

— Еге, ти ж не викручував
І не сушив його!

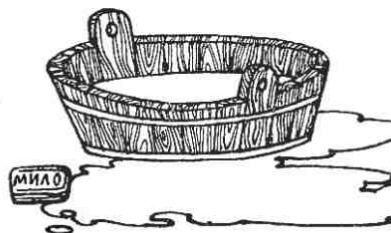
НЕ ЗНАЛА

Пита бабуся у онуки:
— Чи ти помила добре руки?

— Аякже, — Милочка в одвіт, —
Помила з милом, так як слід.

— А де? — бабуся знов питає. —
Води ж у хаті в нас немає.

— Немає? — здивувалась Мила. —
А я не знала і... помила.

ПРО СТЕПАНА І СМЕТАНУ

Степану спалось непогано:
Вночі приснилася сметана,
Та при собі, немов на зло,
У нього ложки не було.
А вдруге з ложкою ліг рано —
Так не приснилася сметана!

СЕКРЕТ ПО СЕКРЕТУ

Я вмію держать
За зубами язик,
А от мій товариш
До цього не звик.
Секрет він почує
Від мене —
І зразу ж секрет
У Семена.
Семен по секрету
Розкаже рідні,
І мій же секрет
По секрету — мені!

ЮРКО І МОЛОКО

- Ану, скажи: м о л о к о.
— Моня! — випалив Юрко.—
МО-НЯ!
— Що? Не вмієш? Навчимо!
Вимовляй за мною: м о ...
— МО...
— Бачиш, як нам повезло?
Значить, вимовиш і л о ...
— ЛО...
— Дуже добре! Ну й Юрко!
А тепер повторюй: к о
— КО.
— Молодчина ти, Юрко!
Ану, скажи: м о - л о - к о.
— МОНЯ!

ПРОВАЛИВСЯ ПО КОЛІНА

- От на лижах я спустився!
Мчав, як тільки міг!
Та упав і провалився
По коліна в сніг...
— А чого ж в снігу шапчина
Й очі повні сліз?
— Проваливсь я по коліна...
Головою вниз!

ЩЕ РАЗ

Каже матері Панас,
Як прийшли із міста:
— Дуже хочу я ще раз
Меду попоїсти!

— То, виходить, ти вже їв?—
А Панас бурмоче:
— Ні, я раз уже хотів,
Тепер ще раз хочу!

Я І ТИ

— Хто до столу хоче сісти?
— Я.
— Хто варення хоче їсти?
— Я.
— А хто посуд мити буде?
— Ну, вже ти відкажуй, Людо,
А то: я та й я!

САМА БАЧИЛА

— А хто це глечика розбив?
Не ти хіба, онученьку?
— Не я,— Мартинко відповів
І взяв сестру за рученьку.
Мала ж сказала:— Не Мартин!—
Та ще й знизала плечиком,—
Сама я бачила, як він
Не розбив а в в вам глечика!

ПРО АЛЬОШУ І КАЛОШУ

Бабуся шукає:
— А де ж це калоша? —
Калошу, мов човник,
Пускає Альоша.

Альоша гукає:
— Бабусю, весна!
Віддайте і другу, —
Нащо вам одна?

ЧОМУ ЗУПИНИСЯ ГОДИННИК

— Щось годинник, — каже тато, —
Раптом зупинився.
Треба в чистку віддавати,
Мабуть, запилівся...

— Звідки взятись тому пилу? —
Мовила Галинка. —
Я ж годинник з милом мила,
Там нема й пилинки!

МУДРИЙ БОРЯ

— Закрий щільніш кватирку, Бору,
Бо дуже холодно надворі...

— А як закрить її щільніше,
Хіба надворі потепліша?

ЧИ МОЖНА

— Сиди спокійно, — каже мама, —
І перестань молоть ногами. —

Малий запитує тривожно:

— А язиком молоти можна?

ЧОМУ В МОРІ ВОДИ БАГАТО

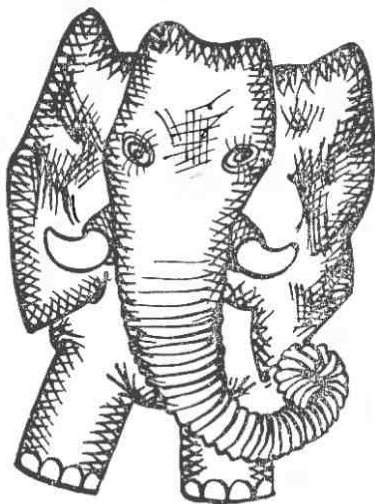
Була думка у Тимка
Із моря напиться,
Та попробував — гірка,
Солона водиця.

— Тому, — каже, — води є
У морі багато,
Що ніхто її не п'є, —
Вона гіркувата!

БУЛКА З МАСЛОМ

Стоїть і гірко плаче Надя:
— Віддайте булку з маслом, дядю!
— Та я ж не брав, дівчатко миле...
— А ви на неї, дядю, сіли!

ПРО ВЕЛИКІ ВУХА

Запитала в татуся
Донька-щобетуха:
— Чи слон хоботом скубе
Слоненя за вуха?

— А навіщо це слону?
Так робить не гарно.

— Жаль: такі великі вуха
Пропадають марно!

«КИС-КИС»

Каже Гриць:— Оцей ірис
Називається «Кис-кис».—
Я «Кис-кис» просив у Гриця,
А прибiгла наша киця.

РЯТУВАЛЬНИЙ ПОЯС

Аж упрів наш Вітя,—
Він роботу має:
Рятувальний пояс
Хлопець надуває.

Ковпачок на ніпель
Нагвинтив як треба,
Рятувальний пояс
Натягнув на себе.

Та ніхто на річці
Не побачить Віті:
Він купатись буде
В бабинім кориті!

БІЛЬШЕ ДІЛА, МЕНШЕ СЛІВ

Наша Галя вийшла з хати,—
Аж на грядці поросята.
Стала Галя їх корити:
— Хіба ж можна грядку рити?
В вас же їжі повна миска,
Ну, навіщо вам редиска?..
Як не соромно вам нині —
Ви маленькі, а вже свині...

Доки Галя говорила,
Поросята грядку зрили!..

ВНУЧАТКО І КУРЧАТКО

Бабуся каже:— Глянь в гніздечко:
Курчатко клюнуло з яєчка.—
Пита здивовано внуча:
— А влізло як туди курча?

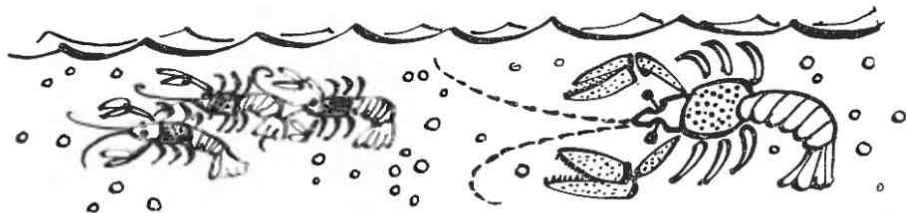

РИБАК ТА ЧЕРВ'ЯК

- Ти давно сидиш з вудками
На Дніпрі?
— Та не дуже — від ранкової
Зорі.
— А чого ж нема улову
В рибака?
— Не ловив я, — вчив я плавать
Черв'яка!

НА РІЦІ

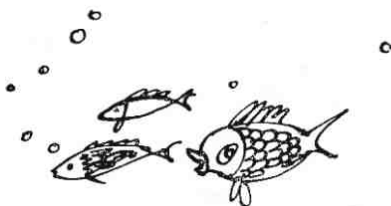
На ріці гурт малят
Дивиться із кладки,
Як рачиха раченят
Учить плавать задки.

РИБАЛКА

От мені не вірить Майя,
Що, як рибу я ловив,
На один гачок піймав я
Двох великих окунів.

Я пустив їх знов у річку,
Хай радіють окуні —
Все одно моя сестричка
Не повірила б мені...

ЯК РОБЛЯТЬ СІТКУ

— Як роблять сітку рибакі?
— А дуже просто, бач, руками:
Беруть маленькі дірочки
І їх обплутують нитками!

ДЕ П'ЯТИЙ?

Мне хустиночку в руці,
Гірко плаче Віра:
— В мене п'ять було стільців,
А тепер — чотири.

Взявся братик рахувать:
— Раз, два, три, чотири, п'ять!
Віро, плакати облиш:
Ти ж на п'ятому сидиш!

ЗНОВУ ПОЧНУ

Ніяк не вгамує
Бабуся дитину,—
Малий репетує
Вже цілу годину.

Та раптом стихає
Ниття галасне...
Бабуся зітхає:
— Нарешті засне!

А з ліжка дитина:
— Ні, ні — не засну!
Я трошки спочину
І знову почну!

НАГОДУВАЛА

Сестричка мовила:— Юрко,
Ти будеш пити молоко?

— А де воно стоїть у тебе?
— Ну, як не хочеш, то й не треба...

КАЧЕЧКА

В Милочки качечка
Гумова, біла.
Мила маленьке
Гніздо їй зробила.

Та й посадила
Її в те гніздечко:
Може, знесе вона
З гуми яєчко?

СХОВАЛАСЬ

Від блискавки й грому
Лисичка тіка,
А грім все гуркоче,
А дощ припуска.

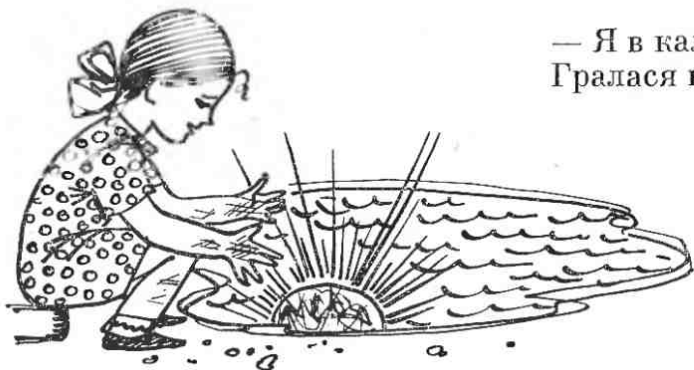
На вигоні, бачить,
Стоїть борона.
— Під нею сховаюсь! —
Зраділа вона.

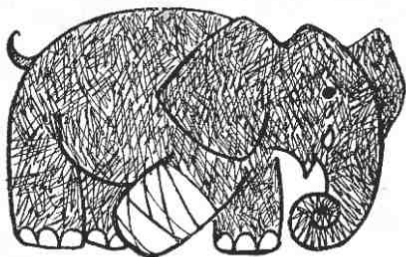
Під борону стала:
— Хай дощик іде!
Не кожна ж краплина
На мене впаде!

ГРАЛАСЯ В ДОЛОНЕЧКИ

— Де ти завозилася?
— Де ти забруднилася?

— Я в калюжці з сонечком
Гралася в долонечки!

У СЛОНА БОЛИТЬ НОГА

У слона болить нога.
Слон сьогодні шкутильга:
Гостював комар у нього,
Наступив йому на ногу.

СТОНІЖКА

Гостювати йшла стоніжка,
Забруднила ноги трішки.

На порозі біля хати
Стала ноги витирати.

Всі сто ніжок обмітала,
Всі сто ніжок витирала,

А як стала на помості —
Із гостини йшли вже гості.

ЧОМ ЧИСТЕНЬКІ ПОРОСЯТА

— Не впізнають вас,
Поросята:
Ви чистенькі,
Мов качата.

— Ми сьогодні
Покупались:
На хро-хро-ніку
Знімались!

БАРАНИ

Від вовка тікали
Три барани.
Ледве домчали
До гурту вони.

Могли б барани
Вбити вовка рогами,
Коли б барани
Не були баранами!

СЛОНА ПОКУСАЛА

Хвалилась Жучечка смішна:
— От покусала я слона! —
Га не обмовилась і словом,
Що був той слоник... іграшковим!

КІЗОНЬКА

Кізоньку із поля
Пастушок жене.
Мекає рогата:
— Ви-до-їть м-ме-не! —
Курочка сміється:
— Ко-ко-ко-ко-ко!
Та скоріш, бо в неї
Скисне молоко!

ПОРОСЯТКО

— Ждем гостя, синку, —
Хрюка свинка, —
Умийся, бач, яка щетинка!..
— А як не прийде гість,
Скажи ти:
Що я робитиму умитий?

ХУДОЖНИЦЯ

Малювала тигра внучка:
Замість тигра — вийшла Жучка.

ЗНАВЕЦЬ

Грак стоїть під тином
В сні по коліна
І свос співа:

— Карр!.. Хіба ж це сіно?
Карр!.. Хіба ж це сіно? —
Це ж суха трава!

КІТ-РИБАЛКА

Кіт-рибалка у човні
Мріє на світанні:
— От якби зловить мені
Карася в сметані!

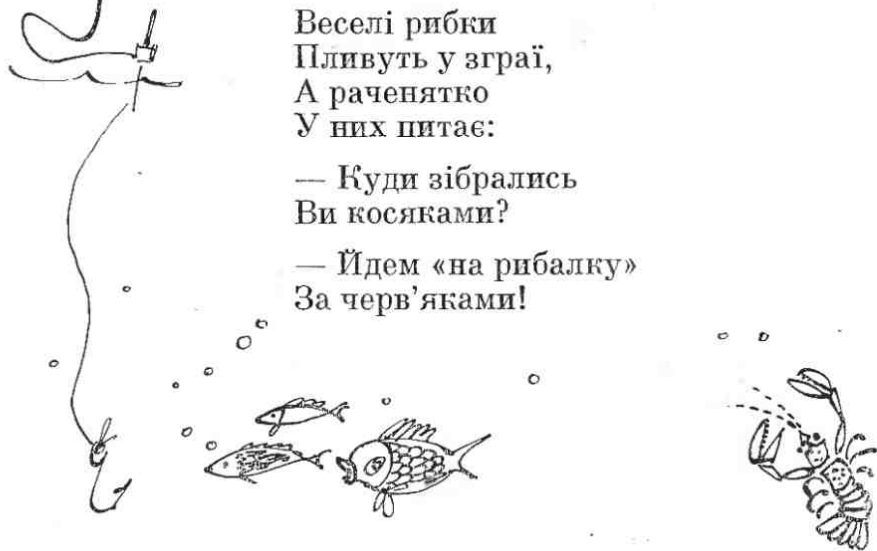

ЗА ЧЕРВ'ЯКАМИ

Веселі рибки
Пливуть у зграї,
А раченятко
У них питає:

— Куди зібрались
Ви косяками?

— Йдем «на рибалку»
За черв'яками!

МУХА КУРЯВУ ЗНЯЛА

Сіла муха на машину
Відпочити на хвилину.

Повезла машина муху,
По дорозі мчить щодуху.

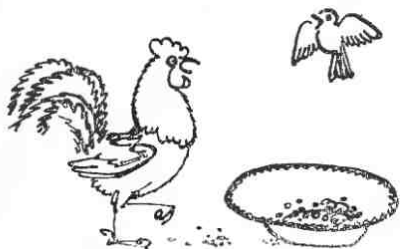
Муха крильцями тріпоче,
Муха весело дзумкоче.

Запишалася мала:
— От я куряву зняла!

ЗЛЯКАВ

Малий горобчик у дворі
Хвалився всім на втіху:

— Злякав я півня на зорі,—
Цвірінькнув! — і під стріху!

ЛЮБИТЕЛІ КВІТІВ

Став говорити
Осел свині:
— Люблю я квіти,—
Вони смачні!

Свиня ослові:
— Хро-хро! Авжеж!
У них чудове
Коріння теж!

КАЖАНИ

Лежить собі відпочиває
На призьбі чорний кіт,
Дріма, муркоче, вигріває
На сонечку живіт.
Кимсь наполохані, з-під даху
Шугнули кажани.
(Це сірі миші, та, як птахи,
Із крилами вони.)
Схопився кіт на задні лапи,
Почухав між ушей:
— Коли б то крила, скуштував би
Летючих я мишей!

ВІДПОВІВ

— Як тебе звати?
— Так, як мого тата.
— Ну, а тата ж як?
— Тата звати так,
Як зовуть мене:
В нас ім'я одне!

ГАВА

Кіт облизується ласо:
Гава в дзьобі держить м'ясо.
Ось поклала біля себе,
А коту того і треба.
Подивилась гава вбік —
Кіт за м'ясо та й утік.
А малятам смішно стало:
Гава гаву уніймала!

КИЦЯ

Киця нам забруднила вбрання:
Кицю, кицю! Яка ж ти свиня!

ОСА ХВАЛИЛАСЬ

Оса хвалилась: — В мене сила! —
Корову я за риг вкусила!

СХОЖИЙ НА ВЕРБЛЮДА

Вигнув спину кіт-приблуда:
— Бачте, схожий на верблюда!

СПІВАЙ ГОЛОСНІШЕ

Осел повчає
Солов'я:
— Ти голосніш співай, —
Як я!

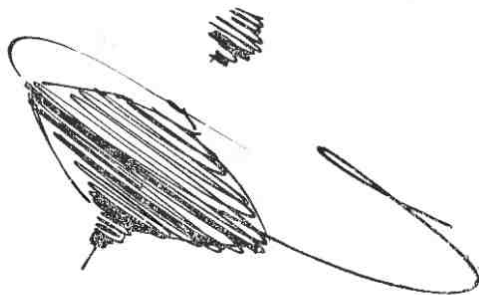
ХВАЛИЛАСЯ РЕДЬКА

Редька в медові скупалась
І відразу запишалась.
Вихвалялася вона:
— Дуже з медом я смачна! —
Хрін почув це і гука:
— А без меду ти яка?!

ЛЕВЕНЯТКО

Ось левенятко головате —
Таке мале, а вже вусате!

*М*ИЛОЧКА-
КРУТИЛОЧКА

МИЛОЧКА-КРУТИЛОЧКА

У Милочки-
Крутилочки
Є дзига заводна:
Як заведеш —
Покрутиться
І спиниться вона.
А Милочка-
Крутилочка,
Мов дзига, так і так —
Все крутиться
Та крутиться,
Не спиниться ніяк!

КОШЕНЯ В КОРИТО ВПАЛО

Кошеня в корито впало,
Захлиналось, потоцало...
Зразу Милочка туди, —
Врятувала із біди.
А воно струсило воду
І метнулось по городу
І матусю Мурку зве...
Раде-раде, що живе!

КІЗОНЬКИ-БРИКАЛОЧКИ

У Милочки й Наталочки
Є кізоньки-брикалочки.
В них гостренькі ріжки
І тоненькі ніжки.
Кізоньки брикали,
Грядку потоцтали.
— Батіжок, батіжок,
Жени кізок на лужок!

БУБЛИКИ

Ой смачні,
Ой смачні
Бублики у Тані:
Медяні,
Запашні,
З маком, ще й рум'яні!

Медяні,
Запашні
Танечка поїла,
А для нас
І для вас
Дірочки лишила.

ВЕДМЕДИКИ

Ведмежаток я взяла,
Посадила до стола,
Стала медом частувати:
— Пригощайтесь, ведмедята!

А ведмедики сидять
І нічого не їдять:
Скуштувать медку охота —
Та відкрити не можуть рота.

ЛЮДА МИЛИТЬСЯ НЕ ХОЧЕ

Я купатись в ванні буду,
Покупаю й ляльку Люду.

В неї пальчики зелені,
В неї носик у варенні.

Люда милитись не хоче,
Плаче: «Мило зайде в очі!»

Людо, Людочко, сідай,
Тільки очі затуляй!

ПЕРШИЙ СНІГ

Ой, сніжинки-
Морозинки,
Зірочки і намистинки
Стеляться до ніг.
Сніг пухнатий,
Наче вата,
Аж по ньому жаль ступати, —
Білий, чистий сніг.

ТИ НЕ БІЙСЯ, МИЛОЧКО

У малої Милочки
Є нові санчата.
Та боїться Милочка
З гірочки з'їжджати.

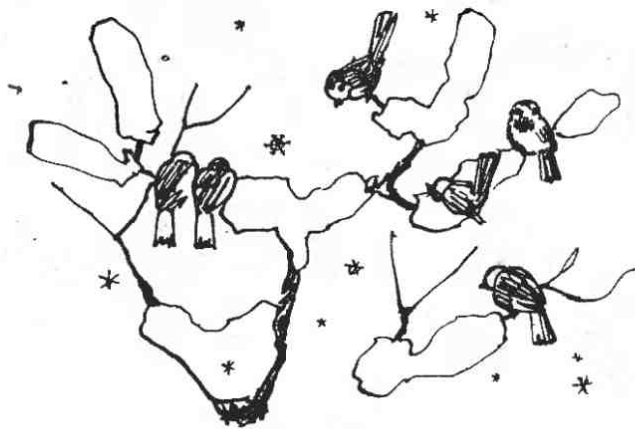
І стоїть несміливо
З ними на льоду.
Каже: — Не зумію... —
Каже: — Уп-паду...

Ти не бійся, Милочко,
Не страшні вони...
Ти зумієш, Милочко, —
Тільки розпочни!

ГОРОБЧИКИ

В зимові дні на стовпчиках,
На вітах, на дахах
Сидять малі горобчики
У сірих піджачках.
Сидіти б їм під стріхами,
Чекати б їм тепла,
Та жаль, що всюди віхола
Поживу замела.
Сніги, мов білі килими,
І долі ні зерна.
Я хліба накришила їм,
Посипала пшона.
Горобчики наїлися,
І, наче у теплінь,
Всі радо розлетілися:
Цвірінь-цвірінь-цвірінь!

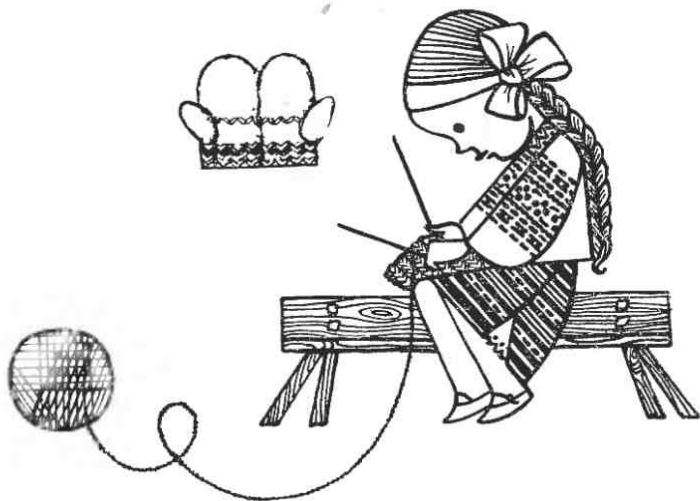

СЕСТРИЧКА

Ростом невеличка
І швидка-швиденька —
Це моя сестричка,
Ще вона маленька.

Та, як всі дівчата,
Все вона з нитками —
Учиться в'язати
У своєї мами.

Вчора здивувала
Всіх моя сестричка —
Братику зв'язала
Білі рукавички!

Гарні, невеличкі,
Теплі та м'якенькі...
От вам і сестричка!
От вам і маленька!

ПОМІЧНИЦЯ

Прилетіла з-за села
Віхола лапата,
Снігу, снігу намела
У дворі багато.

І по вранішній порі,
Тихою ходою,
Підмітатъ іде в дворі
Наш дідунь з мітлою.

А навстріч йому якраз
Дівчинка Ганнуся:
— Відпочиньте, я за вас
Підмету, дідусю!..

ВІТЕР

Ой на річці вітер
Лід до блиску витер.
Ні сніжинки-
Порошинки
Не залишив вітер.

Ось який цей вітер!
Як нам не радіти:
Він хороший,
Він пригожий,—
Ковзанку нам витер!

НА САНЧАТАХ

Я лечу,
лечу,
лечу —
Накатаюсь досхочу.
Все униз,
униз,
униз —
Мимо сосен і беріз.
Я веду,
веду,
веду
Саночки на поводу, —
Бо з гори санки летять,
А на гору —
не хотять...

САМОКАТ

Ми зробили самокат,
Самокат
Без коліщат.
Прикріпили ковзани
Там, де коліщата, —
По льоду біжать вони
Швидше, ніж санчата!
Це зимовий самокат.
А як прийде літо,
Самокат
Із коліщат
Будемо робити!

ПЕСИК ПОМАГАЄ

Підмітає зранку
У дворі Мар'янка,
Чисто підмітає.
Песик вийшов на поріг
І хвостом змітає сніг —
Песик помагає.

Я МОРОЗУ НЕ БОЮСЬ,

Я морозу не боюсь! —
В кожушинку одягнусь.

Хай мороз не злиться —
Я у рукавицях.

Хай мороз не коле так —
В мене шапка з кролика.

Хай мороз не хвалиться —
Я у теплих валянцях.

Я морозу не боюсь! —
Під ногами: хрусь, хрусь...

ЛЯЛЬКА

Хто не зна моєї ляльки?
В мене лялька, мов жива:
Як візьму її на руки —
Оченята відкрива.

Хоч у неї сліз немає,
Плаче донечка моя:
«Мамо, мамо», — вимовляє,
Ну, а мама в неї — я.

Я нове їй плаття зшила,
Квіти вишила на нім, —
Бо не можна ж до бабусі
Йти у гості у старім!

УЧИТЕЛЬКА

Запросила я сестричку
До стола,
Клаптик білого паперу
Їй дала.

Посадила я сестричку
На стілець,
Показала, як тримати
Олівець.

А сама, немов учителька,
Стою
І навчаю першокласницю
Мою.

ПОДАРУНОК

В неділю іменини
У старшенького брата.
«Ну, що б,— міркує Ніна,—
Йому подарувати?..»

Сидить малесеньке дівча
І хустку вишиває,
А братик грає у м'яча
І ні про що не знає...

ЛІКАР

Лялька Алла
Хвора стала —
Другий день уже лежить;
Лялька Алла
З ліжка впала,
В неї ніженька болить.

Я ж казала,
Я ж благала:
Ти сиди і не крутись.
От і впала
Лялька Алла —
Впала так, як я колись.

З ніг я збилась,
Я втомилась —
Треба ж ляльку лікувать.
Ліки маю,
Та не знаю,
Де термометра дістать.

ПЕРШІ КРАПЕЛЬКИ ВЕСНИ

Ще навколо біло-біло,
Та вже сонечко пригріло
І з-під стріхи: капу-капу! —
Прямо цуцику на лапу.
Цуцик носа підставляє,
Цуцик хвостиком виляє:
Він радіє довгожданим
Першим крапелькам
весняним.

ВЕСНА

Тихий ранок наступає
Подивися — угорі
Догоряє, дотліває
Вуглик ранньої зорі.

Вітерець дихнуть не сміє...
Скоро схід забагровіє,
Засміється з далини
Ясне сонечко весни.

І від міста і до міста,
Від села і до села
Побіжать струмочки чисті —
Перші вісники тепла.

І плывтимуть каравани —
Паперові кораблі,
А маленькі капітани
Йтимуть пішки по землі.

ЛАСТІВКИ-БУДІВНИКИ

Від зорі і до зорі
Все працюють трударі.

Ліплять гнізда ластівки,
Ластівки-будівники.

Хоч не мають рук, рук —
Дзьобиками стук-стук!

Носять глину і пісок,
Соломинки і пушок.

Подивіться, скільки хат
Для майбутніх ластів'ят!

ВАСИЛЬКО

Хоч малий Василько —
Вже він садівник.
Василькові тільки-
Тільки п'ятий рік.

Тато взяв лопату,
Тато сам копав,
А Василько міцно
Яблуньку тримав.

А іще Василько
Сам її полив —
Власним відеречком
Воду він носив.

Дуже натомився
І додому йде —
Кличе його мама,
Ліжко його жде:

— Люлі-лю, Васильку,
Котику-коту!
Хай тобі насниться
Яблунька в цвіту!

А ТЕПЕР СКАЖУ Я МАМІ...

Мене мама, як маленьку,
Умивала
І щоранку дві косички
Заплітала.

Заплітала мені мама
Дві косички,
Одягала черевички,
Рукавички.
А тепер скажу я мамі,
Що такою
Вже не хочу бути більше
Я малою.
Сама буду я щоранку
Умиватись,
Заплітатися, взуватись,
Одягатись.
Ще й найменшенького братика
Андрія
В черевички озувати
Я зумію!

СОНЕЧКО ЛИШАЄТЬСЯ

Біля сонечка, вгорі,
Плавала хмаринка.
Проти сонечка, в дворі,
Бавилась Яринка.

Враз хмаринка біла
Сонечко закрила,
А Яринка засмутилась —
Губоньки скривила.

Не журись, Яринко,
Не на вік хмаринка:
Хмарка розпливається,
Сонечко ж — лишається!

ДВА СОНЕЧКА

Два сонечка мені світять,
Два сонечка милі:
Одне в небі, у блакиті,
А друге на хвилі.

Промінці його яскраві
Грають-вигравають,
Наче рибки золотаві
У хвилі пірнають.

Тільки хвиля невеличка
Даремно хлюпоче,—
Друге сонечко із річки
Виплеснути хоче.

НА ГОРОДІ

Огірки-пузанки
Поховались під листки.
А жовтаві дині
Видно в огудинні,
А гарбуз, а гарбуз
Прямо в землю загруз.
Всі відпочивають,
Всі лежать-дрімають.
Тільки соняшник не спить —
На одній нозі стоїть.
І, розкривши жовтий рот,
Стереже він наш город.

ПРИЛЕТІЛИ ШПАКИ

Прилетіли шпаки,
Дорогі співаки,
Прилетіли весну зустрічати.
У шпаківнях нових
Скоро будуть у них
Жовтороті малі шпаченята.

Прилетіли шпаки,
Дорогі співаки,
Поселилися в теплі квартири.
Скрізь лунають пісні —
То співці голосні
За шпаківні нам дякують щиро!

МЕТЕЛИКИ

Сьогодні ми ранесенько
Ішли у сад гуляти —
Аж сіли два метелики
На квітах спочивати.

Зраділи ми і думаєм:
Зловити нам якого —
Чи отого жовтавого,
Чи, може, голубого?

І доки ми так думали,
І доки ми раділи —
Обидва ті метелики
Знялись і полетіли.

КОЗЛИК

Спускається, ховається
Сонце за горою.
Стоїть козлик над водою,
Трясе бородою.

А із води другий козлик
Дивиться на нього:
Трясе також бородою
Ще й наставив роги.

«Забіяку отакого
Не стерплю я зроду!»
Козлик мекнув, розігнався
І... пубовсть у воду!

СИЧЕНЯ

Серед дня
Сиченя
Полетіло
Навмання.
Навмання
Полетіло
І крилечко
Надломило.
Плаче, бідне,
У кушах,
Зве сичиху
І сича.
Прилетіли
Батько й мати
До свого

Сиченяти.
— Клич не клич,—
Каже сич,—
День — не ніч!
День — не ніч! —
А сичиха
Каже: — Лихо!
Ми удень
Сліпі неначе:
Нічогісінько
Не бачим...—
Уночі,
Лиш вночі
Добре бачать
Всі сичі.

КОЗУЛЯ

Кізонька-козуля
Маленька,
Кізонька-козуля
Гарненька.

Підійшла козуля
До річки
Чистої попити
Водички.

Щоб було зручніше
Напитися,
Опустила срібні
Копитця.

На свою милується
Вроду,
Губками проціджує
Воду.

ЖУРА-ЖУРА-ЖУРАВЕЛЬ

Наш сибірський
Кіт Воркота
Тихо вийшов
За ворота.

На городи
Він подався
І в коноплі
Заховався.

Здивувався
Кіт Воркота,
Аж до вух
Роззявив рота:

— Що за диво?
Що за птиця?
І не грак,
І не синиця!

Ще не бачив
Я такого —
Довга шия,
Довгі ноги.

Підійшов,
А птиця — дзьоб!
Прямо вцілила
У лоб.

Кіт метнувся
Навтіки,
Через хміль
Та будяки.

Тільки ніжки
Дріботіли
Та листочки
Шелестіли,

Та сміявсь
Між конопель
Жура-жура-
Журавель!

КОШЕНЯТКО

Кошенятко на дивані
Примостилось біля Тані.

Таня книжечку читає,
Сторінки перегортає.

А воно, немов німе,
Дивиться — ні бе, ні ме!

Враз кошачі пазурки
Уп'ялися в сторінки.

Таня каже: «Схаменись!
Ти уважніш придивись,—

У руках у мене книжка —
Це ж малюнок, а не мишка!»

БАРАНЕЦЬ

Ви послухайте,
Малята:
Казка ця
Про одного
Молодого
Баранця.

Був в кошарі
У отарі
Баранець.
На узліссі
Він одбився
Від овець.
Загулявся
І подався
Напрямки:
— Тупу-тупу,
Ноження,
До ріки!
Він із річки
Пив водичку
Й з усіх ніг
Сам, — раденький,
Що дурненький, —
В ліс побіг.
В темнім лісі
Заблудився
Баранець.

— Як добратись
До кошари,
До овець?! —
А назустріч
Баранцеві
Мчать вовки,
Очі світяться,
І клацають
Клики...
Повернув він
І подався
Навтьоки!
А назустріч
Баранцеві
Ще вовки.
Що робити?
Зупинився
Баранець...

Тільки казочці,
Малята,
Не кінець.
Я тоді
Писав у лісі
Книжку цю
І відкрив
Одну сторінку
Баранцю.

В цьому вірші
Він сховався
Залюбки...
Ви питаєте
У мене:
— Де ж вовки? —
Перегризлися
Від злості
Й на траві
Розпластались
Всі чотири
Неживі.

СОНЕЧКА УМИТА

Задивилось сонечко
На маленьку Сонечку:
Сонечка умита,
Сонечка одита,
Чисті черевички,
У косичках стрічки.
Усміхнулось сонечко
До малої Сонечки.

ЗАДИВИЛИСЯ ХМАРИНКИ

Вимив дощик рідне поле
Нам на втіху.
Після дощину навколо
Тихо-тихо...
Задивилися хмаринки
Сині-сині,
Як гойдаються росинки
На стеблині.

ЦАПОК

У цапка
Борідка сива,
Шолудива,
Некрасива.
І на ній,
Мов павучки,
Реп'яшки
Та колючки.
— Так, — кажу я, —
Не годиться,

Треба, цапе,
Поголитися! —
А цапок мені
Таке:
— Ме-ке-ке! —
Ніби каже:
— Розумію,
Та голитися
Не вмію...

ДВІ КИЦІ-СЕСТРИЦІ

Дві киці-сестриці,
Зелені очиці,
Дві киці-сестриці
Схотіли водиці.
Корито стареньке
Стоїть біля хати,
На ньому любенько
Сидять голуб'ята.
Дві киці-сестриці
Про воду й забули,
Дві киці-сестриці
Поживу зачули.
У них оченята
Горять, мов жаринки:
— Смачні голуб'ята,
Аж котиться слинка! —
Плигнули... Та птицям
Вдалося злетіти,
А киці-сестриці
Упали в корито.
В холодній водиці
Нявчать кошенията...
Що, киці-сестриці,
Смачні голуб'ята?!

ПОБІГАЙЧИК

Біг у лісі
Сірий зайчик,
Сірий зайчик,
Побігайчик,
Дивиться: лежить,
Як гора, ведмідь.
Дума зайчик:
«Зупинюся
І з ведмедя
Посміюся —
Ця гора мене
Не наздожене!»

Він на задні лапки став
І тоненько проспівав:
«Клишоногий,
Вайлуватий,
Некрасивий,
Волохатий
Звір —
Б-р-р!»

А ведмідь собі лежить,
Наче й справді міцно спить.
Зайчик ближче
Підбігає
І тоненько
Знов співає:
«Клишоногий,
Вайлуватий,
Некрасивий,
Волохатий
Звір —
Б-р-р!»

Не ворухиться ведмідь,
Удає, що спить.
Не ворухиться,
Не дише...
Зайчик ближче,
Сміливіше,—
Та не встиг він
Рот відкрити,
Як схопив його
Ведмідь.
«Що? Попався?
Доспівався?»

Бідний зайчик
Налякався,
Дрібно задривав,
Тонко пропищав:
«Дядечку ведмідь,
Від-пус-тять!»

ОСІННІ КЛЕНИ

Стоять осінні клени
У барвах золотих
І дивляться на мене,
А я дивлюсь на них.
Ось листячко упало...
Нагнувсь я до листка:
Він жовтий і трипалий,
Мов лапка гусака.

ПАЛИМО МИ ЛИСТЯ

Палимо ми листя
На горбку —
В'ється дим кошлатий
По садку.
Щоб усе навколо
Зацвіло,
Щоб червивих яблук
Не було!

ДУЖЕ НАТОМИЛИСЬ

Ми маленькі діти.
Ми відпочиваєм:
В таборі все літо
Дружно загоряєм.

От якби ви знали,
Скільки маєм діла:
Ми гриби збирали,
Жабенят ловили.

А сьогодні з глини
Моркви наліпили, —
Зайчикам давали,
Та вони не їли...

Дуже натрудились
Ніжки й рученята,
Дуже натомились
Ми відпочивати!..

АЖ НЕ ВІРИТЬСЯ МАЛОМУ

Аж не віриться малому,
Що приніс
Він у кошику одному
Цілий ліс!

З лісу носимо насіння
Для сівби:
Тут і ясені, і клени,
І дуби.

Відіслати подарунки
Кожен рад —
До Херсона, в Каракуми,
В Волгоград.

Скоро, скоро там діброви
За шумлять...
Тож насіння підем знову
Ми збирають!

ВЕЧІР

Тихо сонечко сіда,
Йде із поля череда,
Виграє сопілка...
Нагулялась дівтора,
— Спать пора! Спать
пора!—
Кличе перепілка.

БЕРЕЖЕ МІЙ БРАТ КОРДОНИ

Береже мій брат кордони
Рідної землі,
Щоб довіку нам сіяли
Зорі на Кремлі.

Береже він Батьківщини
Неосяжну шир.
Наше місто, школу нашу,
Наше щастя й мир.

Береже мій брат кордони
Кожен день і час,
Щоб з війською підлий ворог
Не прийшов до нас.

Наша Армія Радянська
Славна і міцна,
Мир для всіх трудящих світу
Береже вона.

БУДЕМ
ШАХТАРЯМИ

У ШАХТІ

Зі мною був у шахті
Товариш мій Петрусь.
Нащо його з собою
Тоді узяв татусь?!

Петро ж такий базіка!—
Вже встиг наговорить,
Що наче я злякався,
Коли спустили кліть.

То правда: коло тата
У кліті я стояв,
То правда: свого тата
Тримав я за рукав.

Але я не злякався,
Я зовсім не боюсь...
Я просто турбувався,
Щоб не упав татусь.

МАМА

Вже третій день сьогодні
Без мами я живу,
Бо мама на нараду
Поїхала в Москву.

Бо кращого, ніж мама,
В нас токаря нема:
Вона одна керує
Верстатами п'ятьма!

А тато на роботі,
Він в шахті комбайнер.

Сама господарюю
У домі я тепер.

Калоші я помила,
Кімнати підмела,
Вечерю розігріла
І квіти полила.

Ну, а тепер читаю
Казки про Івася
Та край вікна чекаю
З роботи татуся...

І ось приходить тато
О шостій, як завжди.
Дає мені газету
І каже: — Глянь сюди!

Коли я подивилась,
То упізнала враз:
З газети ж наша мама
Всміхається до нас!

А ми — і я, і тато —
Раділи неспроста:
В моєї мами орден
І зірка золота.

Газету бережу я
І навіть з нею спілю —
Бо дуже, дуже щиро
Я мамочку люблю!..

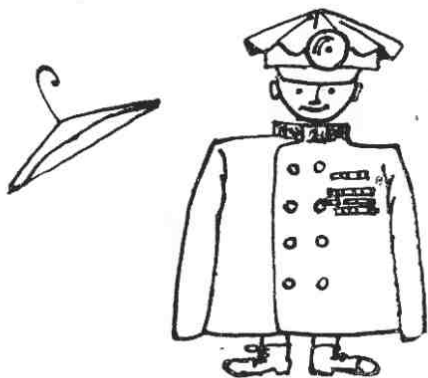
ШАХТАРСЬКИЙ МУНДИР

У мундирі цім ходити
Забажається й тобі:
Сріблом комір весь розшитий,
І петлиці голубі!

Тільки — як його носити?
Не на мене він пошитий,
Не на мене — на батьків,
На дорослих гірників.

Я хотів би, як і тато,
Вугіль в шахті добувати
І в мундирі йти на свято —
Стріти травень у цвіту...

І чого, цікаво знати,
Так повільно я расту?

СТАНУ ПІРНИКОМ

В нас шахта глибока,
І світла, й простора.
Я електровоза
Там бачив учора.
І вирішив зразу:
Поїду до міста
І стану учитися
На машиніста.

І, може б, я став
Машиністом, звичайно,
Коли б не побачив
У лаві комбайна.
Могутня, сталева
Машина!..

Тепер
Я вирішив: буду
Водій-комбайнер.

І, може б, у шахті
Я став комбайнером,
Коли б не зустрівся
З електромонтером.
Він робить велику
І корисну справу —
Шле сонячне світло
У вугільну лаву.

І, може б, монтером
Я став у цей час,
Коли б...
Та багато
Професій у нас!

Не знаю: чи буду
Колись комбайнером,
А чи машиністом,
Чи, може, монтером, —
Та твердо я вірю
І хочу сказати,
Що тільки у шахті
Мені працювати!
Працює на шахті
Вся наша сім'я —
Піду в ремісниче
Училище й я!

ПІОНЕРИ

Загони, загони
В шкільному дворі,
І прапор червоний
Над ними вгорі.

Неначе на свято,
Сурмлять сурмачі:
— Лопати тримати
На правім плечі!

У путь, піонери,
Шикуймо ряди!
Прикрасимо сквери,
Двори і сади.

Посадить по дереву
Кожен із нас —
І вкриється зеленню
Рідний Донбас!

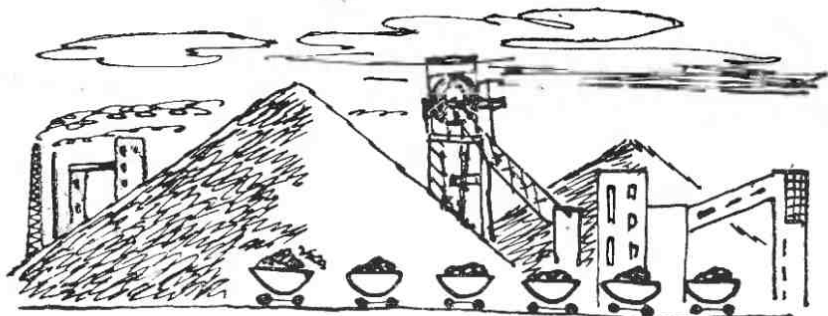
ШАХТАРЧАТА

У донецькому містечку
Є просторий світлий дім.
Він від шахти недалечко,
Дитсадок у домі тім.

В дитсадочку я бував,
У маляток гостював.
Я спитав: — А як вас звати? —
Діти хором: — Шахтарчата!

В шахтарів ми граємось,
В шахту йти збираємось!

— Та поки що, — каже Вова, —
Шахта наша іграшкова. —
Додає маленька Клава:
— Дуже гра у нас цікава!
У дитячому садку
Є майданчик із піску.

Ми щодня стаєм на вахту —
Іграшкову зводим шахту.

Ну й майданчик, просто диво!
Всюди прибрано, красиво.
А які тут іграшки! —
Різні кубики, цеглини,
Екскаватори, машини,
І відерця, і совки.
Що захочеш — те бери:
Все ми маємо для гри!
Ось погляньте-но, будь ласка:
Це з паперу наші каски.
Ми самі зробили їх.
Каски є тепер у всіх. —
Стась гукає: — Починай!
Перша зміно, заступай!

Будем шахту будувать
І вугілля добувать!

Спершу треба нам знайти
Чорні вугільні пласти.
— Гу-гу-гу! — завива
В нас машина бурова,
Замість бура — палиця,
Свердлить і не валиться.

Стоп, машино! Пробурили.
Це вугілля ми відкрили.

Екскатор під'їжджає,
Верхній шар піску знімає.
Риє, риє, наче кріт,
Для ствола униз прохід.
— Тут і буде, — каже Люда, —
Шахти нашої споруда.

Місце знайдено, тепер
Треба зводити копер,
Замість цегли непогані
Є бруси в нас дерев'яні.
Їх Юрасик підбира:
Будуть стіни для копра.
Вище, вище — не дістане:
Помагай, підйомний кране,
Щоб сіяла угорі
Наша зірка на копрі!
Зірочку ж червону
Виріжем з картону.

Вже готова, вже готова
Шахта наша іграшкова!
— Кліть-кошелику з лози,
В шахту зміну повези!

Опусти туди негайно
Вагонетки і комбайни!

Вагонетки наші з глини,
А комбайни з пластиліну.
Всім подобається гра:
Йде вугілля на-гора!

А породу хай вагон
Повезе на терикон.
Тільки треба нам для цього
Підвісну зробить дорогу.
Два стовпці ми закопали,
Мотузочком їх з'єднали.
Прикріпили в вишині
Вагонетки підвісні.
Їдуть, їдуть поїзди:
Цей — туди, а той — сюди!
Ой вугілля як багато!
Та куди ж його дівати?

Ну, звичайно, не годиться
Шахті бути без залізниці.
Залізничники уміло
Швидко колію зробили.
Паровоз: — Ту-ту-ту-ту! —
Із составом на версту.
Поспіша він неспроста:
Ждуть вугілля всі міста!

В шахтарів ми граємось,
В шахту йти збираємось!

НАШ ДІДУСЬ

Ніби сніжна, біла вся
Борода у дідуся.

Він частенько вечорами
Почина розмову з нами:

— Підросли уже внучата —
Дідусеві шахтарчата!

І приємно нам буває,
Що він так нас називає...

Наш дідунь трудивсь як слід —
Шахтарем був сорок літ.

Шахтарчата ми по праву —
Дідуся продовжим справу.

Я ЗРОБИВ СОБІ КОМБАЙНА

Із стільця свого негайно
Я зробив собі комбайна.

За кермо берусь, включаю —
І пласти міцні рубаю.

Тра-та-та-та! Тра-та-та-та!
Вже вугілля повна хата.

Тут, під столиком, — забій,
Транспортер гуркоче мій.

Підійшла матуся: — Ах ти!
Хто ж у хаті робить шахти?

ВІДПРАВЛЯЄМО СОСТАВ

Йде вугілля на-гора —
Подавать состав пора.

З коробків для сірників
Я вагончики зробив.

А моя подружка Ната —
Наче справжній екскаватор:

Руку вгору підняла —
Ківш несе рука-стріла.

Раз, два! Це — курний,
Вугіль чорний і дрібний.

Три, чотири! Це горючий
Антрацит — міцний, блискучий.

Екскаватор зразу став —
Вже наповнено состав!

Як з двора його вивозив,
Пихкав я, аж зуби стис.

Трудно бути паровозом,
Паровозом... без коліс!..

ДЕНЬ ШАХТАРЯ

Горять ясні зірки копрів,
І як нам не радіти —
Сьогодні свято шахтарів,
А ми — шахтарські діти.

ПЕРША БУДОВА

Вові роботи багато,
Гру він задумав таку:
Треба йому збудувати
Шахту на гірці піску.

Дуже захоплений Вова,
Трудяться ручки малі.
Це ж його перша будова —
Шахта на рідній землі!

ПОМІЧНИЦЯ

Я вже в старшу групу перейшла, —
А татусь мій каже, що мала.

Ой, мені ж так хочеться із татом
У забої разом працювати!

Я б йому в труді допомагала —
Я б шахтарську лампочку тримала.

НЕ ЛЮТУЙ, СНІГОВІЙ

Нанесла,
Намела
Снігу білого зима.
Подививсь я за ворота —
Вже й доріженьки нема.

Тато мій
Дорогий
В другу зміну заступив.
Він у шахті і не знає,
Що дороги сніг замів.

А згори
На двори
Все сніжинки летять.
Взяв я віник і лопату,
Став доріжку прокладать.

Не свисти,
Не крути,
Не лютой, сніговій!
Скоро тато з шахти йтиме
По доріженьці моїй.

ЛАМПОЧКА-ШАХТАРКА

Чистила я татову
Лампочку-шахтарку,
Чистила старанно,
Що аж стало жарко.

Любо подивиться!..
Я мерщій до хати,
Щоб свою роботу
Тату показати.

Тато посміхнувся:
— Зроблено як треба!
Тільки ж, помічнице,
Подивись на себе!

Вся ти забруднилась —
В сажі навіть кіски.
Ти — немов шахтарська
Лампочка до чистки.

ЗАСВІТИЛАСЬ ЗІРОНЬКА

Засвітилась зіронька
Над копром.
І проміння сяцлеться
Та й сріблом.

Ой, сріблом та золотом
Угорі...
Дивляться-милуються
Шахтарі.

Чом же сяє зіронька
На копрі? —
Це ж бо план завершили
Шахтарі!

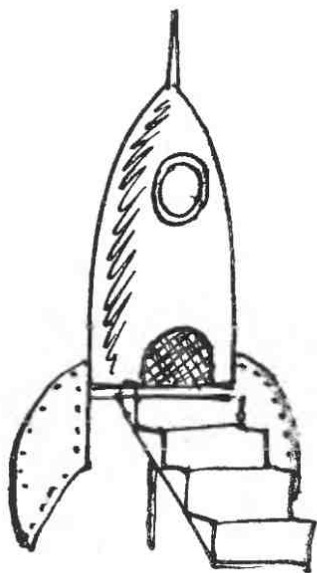
ТЕРИКОНИ

Немов шоломи
Богатирів,
Незвичні гори
Хтось в небо звів.

То насипали
Не дні — роки
Породу з шахти
Трудівники.

А терикони
Такі у нас,
Що з них нам видно
Увесь Донбас!

Moe i HAWE

ПРО ДІДУСЯ ТАРАСА

В зелені квітучій
Канів на Дніпрі.
Пам'ятник на кручі,
На крутій горі.

Тут лежить великий
Наш співець Тарас.
Та живий навіки
Він в серцях у нас.

І дорослі, й діти —
Всі сюди ідуть
І найкращі квіти
Кобзарю несуть.

...У старій хатині
В кріпака колись
В тихий день весінній
Хлопчик народивсь.

У тяжкій неволі
Ріс малий Тарас.
Він не вчився в школі,
Він ягняток пас.

Вмерли мама й тато...
Сирота — в дядка...
Тут була в хлоп'яти
Грамота гірка.

В пана-бусурмана
В Петербурзі дім.
Кріпаком у пана
Був Тарас у нім.

Хоче малювати,
Прагне він до знань,
Та за це багато
Ззнає знущань.

Нишком він малює
Статуї в саду
Та вночі віршує
Про людську біду.

Та в людському морі
Стрілися брати,
Що зуміли в горі
Щиро допомгти.

Викупили друзі!
Вільним став Тарас!..

Чом же серце в тузі?
Біль чому не згас?

Гнули люди спину
На панів лихих.
Кріпака-людину
Пан продати міг.

Мучились в неволі
Бідні трударі,—
Він про їхню долю
Пише в «Кобзарі».

Сміливий і щирий
Був Тараса спів,—
Він гострить сокири
Кличе на панів.

Цар його в солдати
В дикий край заслав,
Малювать, писати
Кат забороняв.

Та малює й пише
Він таємно там,—
Гнівні його вірші
Страх несли панам!

За ясну свободу,
Світле майбуття
Він віддав народу
Все своє життя.

Як дітей любив він!
Мріяв, щоб малі

Скрізь росли щасливі,
На усій землі!

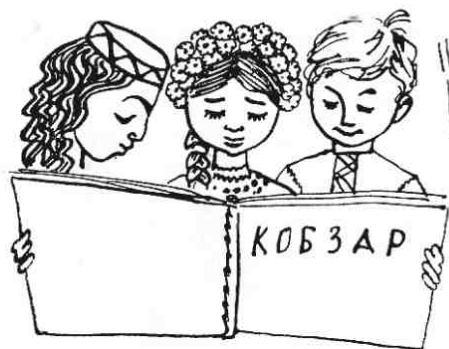
І його надії
Справдились, збулись:
Все, про що він мріяв, —
Жовтець нам приніс!

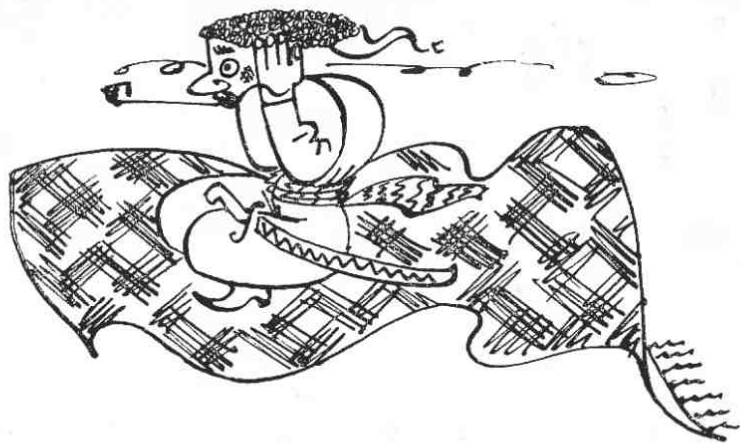
В нас живуть народи,
Як одна сім'я.
Дороге сьогодні
Всім його ім'я!..

...В зелені квітучій
Канів на Дніпрі.
Пам'ятник на кручі,
На крутій горі.

І дорослі, й діти —
Всі сюди ідуть
І найкращі квіти
Кобзарю несуть.

Тож як будеш часом
В Каневі колись, —
Дідусю Тарасу
Низько поклонись!

ЖИВА КАЗКА

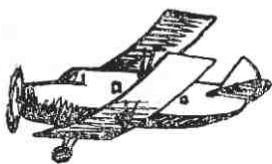
Мабуть, кожен з вас уміє
Із паперу клеїть змія.
В'ється нитка золота,—
Паперовий змій зліта!

Он літають в небі птиці,—
І горобчики, й синиці.
А в малят летять з руки
Паперові голубки.

От якби людині крила,—
І людина б полетіла!
Тільки де ті крила взять?
Як навчитися літати?

В казці мріяли колись,
Щоб піднятися увись.

До незвіданих земель
Мчав летючий корабель.

В казці линув у політ
Чудо килим-самоліт,
І неслися напрямки
Скороходи-чобітки.

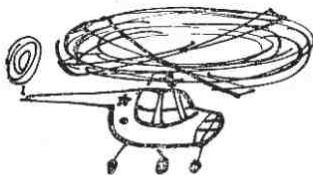
В казці мрій було немало,
Та живою казка стала! —
Це збулись народні мрії:
Полетів літак в Росії.

Ось він, авіадідусь,
Каже:— Дуже я горджусь!
Скільки в небі голубків —
Стільки внуків-літаків.

Це — ПО-2, зручний і гарний,
Він поштовий, санітарний...
Хворим треба допомогу? —
Він готовий у дорогу!

Наче срібні птиці, ІЛі
Аж за хмари полетіли.

Ось чудовий лайнер лине,
Це АН-10 з України.

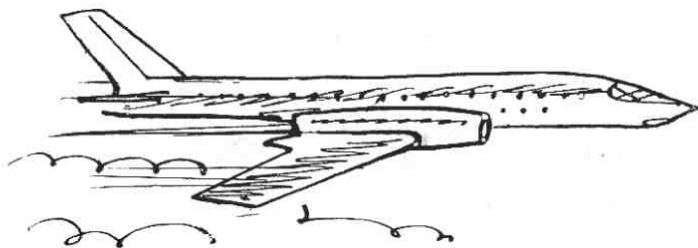
Тут збирається в політ
Над тайгою вертоліт.

Набирає висоту
Наша слава й гордість — ТУ.

Ми живем в казковий час!
Є супутники у нас,
Що в ясну космічну вись
Вперше в світі піднялись!

Наша ленінська країна —
Космонавтів батьківщина.
Вже до Марса від Землі
Мчать радянські кораблі!

Тож учися і рости:
Космонавтом станеш ти
І полинеш до зірок
Як творець живих казок!

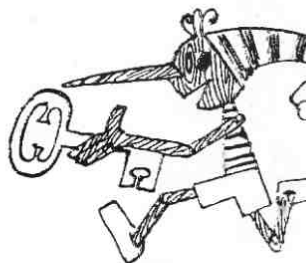

МИ ЗБИРАЄМОСЬ В ПОЛІТ

Ми сідаєм до ракети,
Щоб відкрити нові планети.
Іграшки за нами в слід:
— Хочем також у політ!

Одягайся, лялько Людо,
Бо в польоті зимно буде.
Не забудь про рукавички
І закутай шарфом личко.

А веселий Буратіно
Сам дереться до кабіни.
І висить-хитається, —
Носик не вміщається.

Зайчик скаче:
— Любі діти!

Хочу з вами я летіти.
На ракеті ловко
Утікати від вовка!

Сірі мишки засміялись:
— Ми літали — не боялись.
Висота — красаота:
Аніякого кота!

Хоч сама літати вмис,
Кряче качечка, радіє:
— На ракеті покатаюсь,
В Морі Ясності скупаюсь!

А ведмедики-близнята
Теж бажають політати,

Щоб у небі подивитися,
Де Велика Ведмедиця.

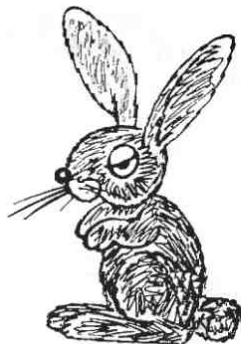
Тут ревити корівка стала:
— Я ще зроду не літала.
Повезіть мене на Марс,—
Молочка я дам для вас.

Шість матрьошок стали в ряд,
Наче вийшли на парад:
— Почекайте, не летіть!
Одне місце нам лишіть!

Слоненятко умовля:
— Зовсім я іще маля.
Невеличкий я на зріст,
Посадіть хоча б на хвіст.

— Між зірок,— пищать білчата,—
Хочем рік Новий стрічати.
Назбираєм там для всіх
Ми горішків золотих.

Двом собачкам наш Тодось
Шлеми одягає...
Жаль: «Ракета» — пілосос,
В небо не злітає.

МОЄ І НАШЕ

Грають діти у м'яча,
Та немає Гриця.
Віддалік стоїть хлопча,
Друзів сторониться.

Свій новенький м'яч трима,
У тендітних ручках...
Мабуть, діти недарма
Звуть його жаднючка.

«МІЙ ведмедик! МІЙ совок!» —
Навіть біля річки
Він горлає: «МІЙ пісок
І МОЯ криничка!»

Грицю сповнилося п'ять.
Вже почався шостий.
З подарунками спішать
Всі до нього в гості.

І приніс хтось новину
В подарунок Грицю —
Іграшкову, заводну,
Гарну залізницю.

От і гості за столом, —
Їх частує мама,
Пригощає кавуном,
Медом, пирогами.

По обіді всі тоді
Оточили Гриця:

— Залізницю заведи!
— Дай хоч подивиться!

— Не чіпай, дарунок МІЙ!
Сам не гравсь вітришки! —
Залізницю він мерщій
Заховав під ліжку.

Ну й жаднюга! Просто жах!
Не люблю такого!..
І коли б я у гостях
Був тоді у нього,

Я б таке сказав йому:
— Та чи так годиться,
Щоб служила одному
Ціла залізниця?

Глянь: повіз удалину
Паровоз вагони, —
То спішать на цілину
НАШІ ешелони.

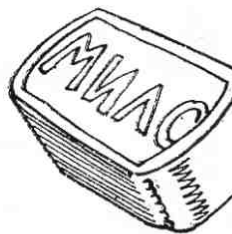
І машини, й літаки,
Кораблі, й трамваї —
Все це НАШЕ, малюки,
Кожен добре знає.

Ще б я Грицю так сказав:
— Це про тебе книжка!
Що від друзів заховав,
Витягни з-під ліжка!

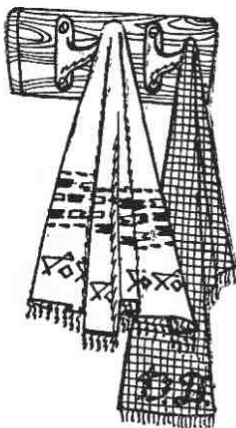

ЗДОРОВИМ БУДЬ

Вийшла курочка на грядку,
Кличе діток на зарядку:
— Куд-куди? На доріжку!
Починаємо пробіжку!

З фізкультурою ми дружим,
Різні вправи любим дуже.
— Раз, два, три, чотири! —
Чути з нашої квартири.

Глянь: без мила і водиці
Умиваються дві киці.
Язичком вмиваються,
Лапками втираються.

Я до крана сам дістану,
Умиваюсь біля крана.
Милю милом щоки, шию
І водою добре мию.

Кроленята — глянуть любо:
Об морквинки чистять зуби,
І тому в них зубки цілі —
Гострі-гострі, білі-білі.

В мене щіточка зубна,
Подивіться: ось вона!
Зверху вниз і навпаки
Чищу зуби залюбки.

Носить півник-співунець
На голівці гребінець.
Гребінцем тим — знає кожний —
Причесатися не можна.

А у мене, а у мене
Є гребіночка зелена.
Я нікого не прошу, —
Сам голівку причешу!

Поросяткам у корито
Їжі свіжої налито.

Нечепури лізуть прямо
У корито із ногами.

Я коли кінчаю їсти,
На столі у мене чисто.
Скатертину не заллю,
Бо порядок я люблю.

Ось горобчик сів на стовпчик.
Чистить шір'ячко горобчик.
Потім пурхнув на плетінь:
— Я чистенький! Цвір-цвірінь!

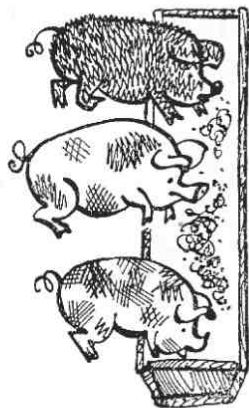

Крем узяв я із полички,
Сам почистив черевички,
Ще й помив калошки
Для сестри Явдошки.

Наш Рябко у дім забіг,
А на лапах — мокрий сніг.
Походив він, походив,
На підлозі наслідив.

Як не сором бути таким —
Неохайним і брудним! —
Я завжди біля порога
Витираю добре ноги.

Ведмежатко косолапе
У барлозі смокче лапу.

Ой, яка принадна,
Наче шоколадна!

Не ведмідь же я, малята,
Щоб до рота пальці брати.
Це мені не звично:
Не гі-гі-с-піч-но!

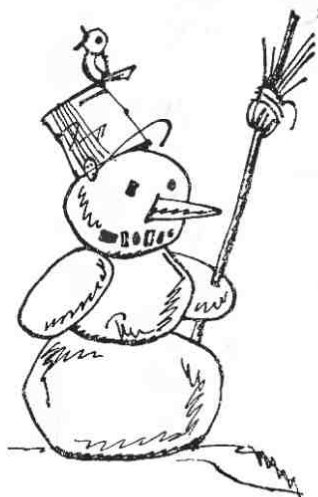
Йдуть купатись каченята,
А назустріч гусенята.
Геготять, вклоняються —
Ніби всі вітаються.

Я знайомих як зустріну, —
Привітаюсь неодмінно.
А прийду в дитячий сад,
То вітаюсь до малят.

Золотий бджолиний рій
Носить мед у вулик свій.
Працювать бджілки охочі —
З ранку трудяться до ночі.

Я старанно теж труджуся,
Помагаю вже бабусі.
А як виросту, тоді
Буду першим у труді!

ПОЛЯРНИКИ

В нас нова сьогодні гра,
Нумо з нами, дітвора!
Одягайтеся тепліше
Та у двір біжіть скоріше.
Тут лапатий, чистий сніг
Покривалом білим ліг.
Зробим з снігу ми споруди,
Ми полярниками будем!

Вся команда вже надворі.
Всі полярники у зборі.
Та летіть на північ як?
Де узяти нам літак?
До санчаток прикріпили
Ми легкі картонні крила.
Гірка — наш аеродром,
Злетимо ми літаком.

Загудів мотор: — Гу-гу! —
Йдем на північ крізь пургу.
Ми полярники віднині,
Ми зимуєм на крижині.
А крижина серед двору,
Серед білого простору.

Для зимівлі нам спочатку
Треба вибрати площадку,
Перевірити як слід,
Чи міцний під нею лід?
В нас для цього є лопати,
Всі уміємо копати!

А малий Іванко біг,
По коліна вгруз у сніг.
— Не лякайся ти, зажди:
Зараз виручим з біди!

Є площадка крижана —
Для полярників вона!
Щоб на кризі зимувати,
Треба дім побудувати.
Кулі снігу ми качаєм,
З них цеглини вирізаєм.
А цеглина до цеглини —
І ростуть угору стіни.
От уже й готовий дім,
Будем жити ми у нім!

Щоб не мерзнуть, невеличку
Ми з відра зробили пічку.
А труба в ній — снігова,
Там вітрище завива.

А тепер сніговика ми
Ліпим власними руками.
Біля входу він стоїть
І ціпок в руці держить.
Цей ціпок сніговика
Всіх ведмедів наляка!..

Сніговик у нас удався.
Звідки ж ще один узявся?
Це Митько, це Митько,
Запорошений лінько.
Він стояв собі без діла,
В нього й руки задубіли.
— Руки снігом розітри

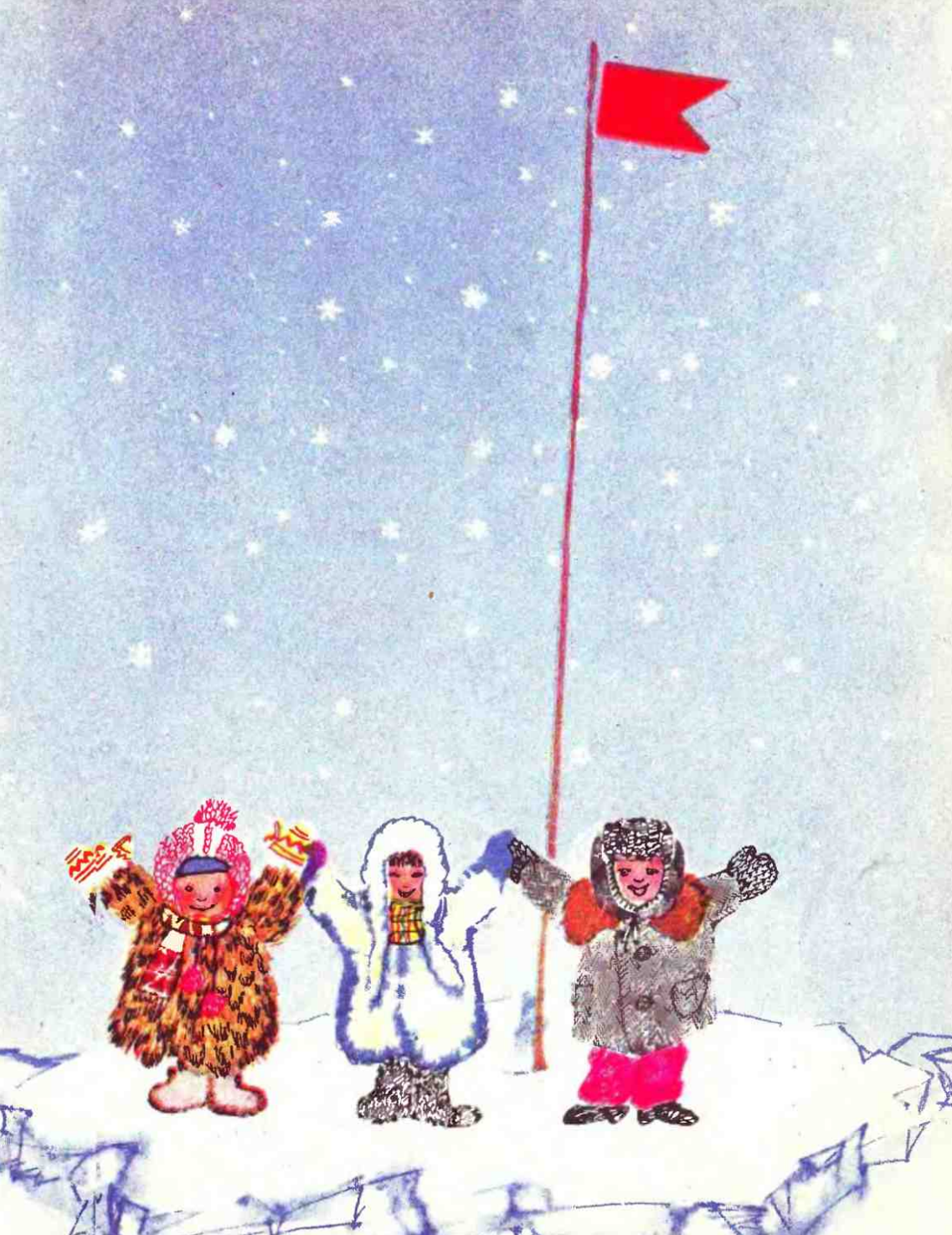
Та лопаточку бери! —
Щоб зв'язок з землею мати.
Треба радіо вмикати.

Надійшла із криголама
Чергова радіограма:
«Всі виходьте в п'ять нуль п'ять
Санний поїзд зустрічать,
Вам його спустив на лід
Криголам-атомохід».

Треба друзів зустрічати, —
Запряжем Рябка в санчата.
Та Рябку, напевно, тяжко:
Він не хоче йти в упряжку!

По прокладеному сліду
Санний поїзд їде, їде.
Це з'єднали так дружки
Мотузками саночки.

Ми — полярники віднині,
Ми зимуєм на крижині!

ЗЕЛЕНА АПТЕКА

Аптека зелена,
Зелена аптека!
Від тебе й від мене
Вона недалеко.
Зелена аптека
Лежить навкруги:
Зелені горби,
І зелені луги,
Зелені сади,
І ліси, і поля —
Уся наша рідна,
Квітуча земля!
Зелена аптека —
Це трави і квіти,
Що в кошик збирають
Дорослі і діти.
Зелена аптека,
Що бачим навкруг,—
Це наш помічник
І хороший наш друг!

Прудке козенятко
Ганяло в футболу
І ніжку передню
Гвіздком накололо.
Не може ступити —
Лежить на траві
І мекає слізю:
— Вся ніжка в крові...
Чим рану помазати,
Як йоду немає? —
Аж тут їжачок
По лужку шкандибає.
Зелена аптека

Відома старому:
Помив подорожник,
Приклав він малому.
Із хусточки вийшла
Чистенька пов'язка...
— Спасибі, дідусю!
— Будь ласка, будь ласка!
Коли по дорозі
Ти будеш іти,
Такий подорожник
Сам можеш знайти!

У лісі зайча
Від лисиці тікало,
Влетіло в нору,
На підлогу упало.
Захекалось, бідне,
Лежить і дрижить:
— Ой, трусяться лапки!
Ой, серце болить! —
Зайчиха до нього:
— Попий валер'яни,
І серце у тебе
Болить перестане.
Та й нерви тобі
Заспокоїть вона,
Ця дуже корисна
Трава запашна.
Її корінці
Восени я копала, —
Я їх на заплаві
Тоді відшукала.
І ось у зеленій
Аптеці моїй
Із тих корінців
Є чудовий настій!

Ось мавпочки ягід
Зелених наїлись,—
Животики дуже
У них розболілись.
Вищать мавпенята,
А мавпочка-мати
Не знає, як діток
Своїх лікувати.
Коли тут заходить
Слониха-сусідка:
— Я чула, що в тебе
Захворіли дітки.
У мене отут
Є сушена чорниця.
Твоїм мавпенятам
Вона знадобиться.
Чорничним відваром
Їх слід напувати,
І будуть здорові
Твої мавпенята.
А літом у лісі
Всією сім'єю
Чорниці збирай
Для аптеки своєї!

Два цуцики наші
Купалися в річці,—
Весь день провели
В прохолодній водичці.
Купались, пірнали,
Аж доки одному
Ноги не звела
Під водою судома.
— Рятуйте, втопаю! —
Почав він скавчати.

Та цуцика встигли
Якраз врятувати.
І тільки судома
Ноги не пуска...
— Ромашок давайте! —
Ведмедик гука.
На вогнищі швидко
Ромашки зварили,
Ромашковим чаєм
Його напоїли.
І от уже в нього
Здорова нога:
Зелена аптека
І тут помага!

Малі поросятка
Брудне усе їли,—
Ніколи не мили
Ні їжі, ні рила.
До того ж, як грались,
Брудного кота
Хапали зубами
В дворі за хвоста.
І ось в поросяток
Пропа́в апетит,
Їм їжа немила,
Несмачний обід.
Худенькими стали
Брати поросятка...
І рутою їх
Почали лікувати.
Тепер поросятка
Міцні і здорові.
Погляньте, які
Апетити чудові!

— Хро-хро! — верещать
Поросятка-брати.—
Не будемо бруду
До рота тягти!

Ведмедик-товстун
У своєму ліску
За літо з'їдав
Десять бочок медку.
Та стали в ласунчика
Зуби болить.
Реве наш ведмедик,
Ночами не спить.
Не всидить на місці,
Не їсть і не п'є...
Тут з дерева дятел
Пораду дає:
— Сходи до сусіда
Топтайла мерщій,—
У нього росте
На городі шалфій.
Щоб зуби болить
Перестали у тебе,
Шалфієм щодня
Полоскати їх треба...—
Одужав ведмедик.
Для хворих зубів
І в себе в городі
Шалфій посадив.

Не слухалось мами,
Не слухалось татка,
Тому й застудилось
Мале лисенятко.
На ковзанці друзі,
А хворе — у ліжку.

Закутане горло,
Закутані ніжки.
Голівка гаряча,
І коле у груди...
Лев-лікар говорить:
— Це в нього простуда.
Давайте малину
І липовий цвіт.
Закутайте тепло,
Щоб виступив піт.—
В зеленій аптеці
Знайшлися для сина
І липовий цвіт,
І варення з малини.
Тепер позбулось
Лисенятко біди
І слухає маму
І тата завжди.

Аптека зелена,
Зелена аптека!
Від тебе й від мене
Вона недалеко.
Зелену аптеку
Слід кожному знати:
Крушина, фіалка,
Конвалія, м'ята,
Вільха, деревій,
Бузина, кам'яниця,
Черемха і пижмо,
Шипшина й суниця...
Зелена аптека —
Це трави і квіти,
Що в кошик збирають
Дорослі і діти!

БРУДНУЛЯ

Шапочка у глині,
Сажка на коліні,
Пальчики зелені,
Плаття у смажені.
У смажені навіть ніс,
На щоках сліди від сліз.
Отака Ганнуля,
Дівчинка-бруднуля.

Ранком вона встала —
Постіль не прибрала.
І надула губки:
— Нащо чистить зубки? —
Умивалась нашвидку:
Бруд увесь — на рушнику.
Отака Ганнуля,
Дівчинка-бруднуля.

Мама доню одягла,
В коси бантик заплела.
Відійшла лиш мама —
Бантик під ногами.
Отака Ганнуля,
Дівчинка-бруднуля.

За обідом прямо
Влізла в суп руками.
Надкусила пиріжок
І поклала в фартушок.
Стала руки витирати —
На скатерці пальці знати.
Отака Ганнуля,
Дівчинка-бруднуля.

На машину, на візок
Сиплють хлопчики пісок.
А вона піском мерщій
Наповня беретик свій.
Буде гарна гірка, —
Та берету — гірко...
Отака Ганнуля,
Дівчинка-бруднуля.

Є у неї іграшки:
Слон, ведмедик і ляльки.
Тільки всі вони сумні, —
Бо занедбані, брудні.

Отака Ганнуля
Дівчинка-бруднуля.

Ось трима вона в руці
Кольорові олівці.
І уже біля вікна
Розмальована стіна.
А до столу сіла —
Розлила чорнило.

Отака Ганнуля
Дівчинка-бруднуля.

В пальтечку своїм новім
Вийшла вона з дому,
А вернулася у дім
Ніби у старому.
— З гірки я спускалась, —
На пальті каталась! —
Отака Ганнуля,
Дівчинка-бруднуля.

Спать вона лягала —
Не помила ніжки.
Плаття і панчішки
Кинула під ліжко.
Отака Ганнуля,
Дівчинка-бруднуля.

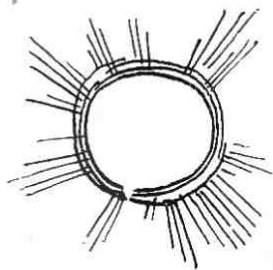
Після дощукі в дворі
Любо гратись дітворі.
Всі такі гарненькі,
Всі такі чистенькі.
Тільки — де Ганнуля,
Дівчинка-бруднуля?

Вся замурзана, брудна,
Неохайна дуже,—
Подивіться: ось вона
Влізла у калюжу.

Як у вашім дитсадку
Ви зустрінете таку,—
То скажіть їй хором:
— СОРОМ! СОРОМ! СОРОМ!

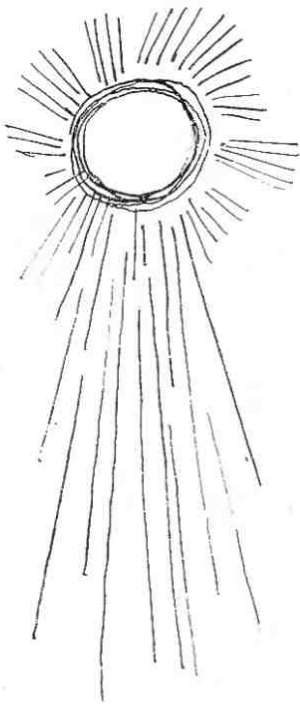
ПІСНЮ
ДІВЧИНКА
СПІВАЄ

ПІСНЮ ДІВЧИНКА СПІВАЄ

На Дніпрі веселка сяє,
Обрії ясні.
Пісню дівчинка співає
Про щасливі дні.

А як пісню проспівала
Її стала на горі,—
Довго їй аплодували
Хвилі на Дніпрі.

СТРУМОЧОК СПІВАЄ

Мов білі морквинки ясні,
Бурульки висять весняні.
З-під снігу земля вигляда,
І капає тала вода:

Кап-кап!

Кап-кап!

Вітрець-летунець прилетів,
Він вісті приніс із полів,—
Що буде травичка рости,
Що проліски стали цвісти
В ліску,
В ліску.

Вже сонечко гріє мене,
Яскраве, ласкаве, ясне.
Струмочок співає: — Ллю-ллю!—
Я так його співи люблю:

— Ллю-ллю!

— Ллю-ллю!

НА МАМИНЕ СВЯТО

Чому це надворі
Блищать, мов перлини,
І чисті, й прозорі
Грайливі краплини?

Тому, що весела,
Ясна, чарівна
На мамине свято
Приходить весна!

Чому це так жваво
Струмочок співає?
Чому так ласкаво
Нам сонечко сяє?

Тому, що весела,
Ясна, чарівна
На мамине свято
Приходить весна!

В ХОРОВОДІ

Дружно хороводи ми
Водимо, водимо,
Пісеньку заводимо
Ми веселу, голосну.
Підем, підем парами,
Парами, парами,
Каблучками вдаримо —
Привітаємо весну.

Йде весна —
І ласкава, і ясна.
Чарівна —
Заквітчає все вона.

Скоро буде зелено,
Зелено, зелено,
Квітами застелено
І горбочки, і поля.
Ми весну зустрінемо,
Стрінемо, стрінемо.
Співами пташиними
Пробудилася земля.

Йде весна —
І ласкава, і ясна.
Чарівна —
Заквітчає все вона!

ЧОВНИК

Пливе, пливе річкою
Зовсім новий
Саморобний човник мій
Паперовий.
Я очей із човника
Не спускаю,
Я іду по берегу
І співаю:
— Пливи, пливи, човнику,
За водою,
Подружися з хвилею
Голубою.
Зупинися, човнику,
В Чорнім морі,
Там, де служить тато мій
На лінкорі.
Нагадай ти татові —
Морякові
Саморобні човники
Паперові.

А МИ ШПАКІВНІ БУДУВАЛИ

А ми шпаківні будували...
Як розпускалися садки,
До нас весною завітали
Веселі наші співаки.

І ціле літо, ціле літо
Вони співали нам пісні.
Повиростали їхні діти,
Такі ж співучо-голосні.

Минуло швидко літо миле...
Як осипалися садки,
В далекий вирій полетіли
Веселі наші співаки.

Та хоч шпаки і відлітають,
Вони весною — так і знай —
Шпаківні наші пригадають
І прилетять у рідний край!

ВИШЕНЬКА

Ранньою весною
В нашому садку
Я сама садила
Вишеньку струнку.

І шумить листвою —
Вже така, як я! —
Від усіх найкраща
Вишенька моя!

МИШКА-МАЛИШКА

Мишка-малишка
Із вірки біжить.
Котик-воркотик
На варті стоїть.

Мишка-малишка
Спішить до стола —
Сала украсти
Схотіла мала.

Мишко-малишко,
Не треба спішити —
Котик-воркотик
Сальце сторожить!

МЕТЕЛИКИ-ВЕСЕЛИКИ

Під вишнями-черешнями
В дитячому садку —
Метелики-веселики
В грайливому танку.

Вишневий цвіт
Летить із віт...
Метеликам-веселикам
Привіт!

А бджілоньки-гуділоньки
Так радісно гудуть,—
Під вишнями-черешнями
Їм весело, мабуть.

Вишневий цвіт
Летить із віт...
Метеликам-веселикам
Привіт!

Під вишнями-черешнями
І ми в танок підем,—
Співаночку-весняночку
Ми дружпо заведем!

Вишневий цвіт
Летить із віт...
Метеликам-веселикам
Привіт!

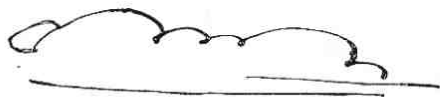
БЕРІЗКА

Як прийшла до нас уквітчана
Весна,
Посадила я берізку
Край вікна.

Стала, стала я берізку
Поливать,
Стала пісеньку веселу
Йй співать:

— Ти рости, моя берізонько,
Рости,
Буйним листом всім на радість
Шелести.

Ти рости, моя берізко,
Виростай,
Першокласницю Оленку
Пам'ятай!

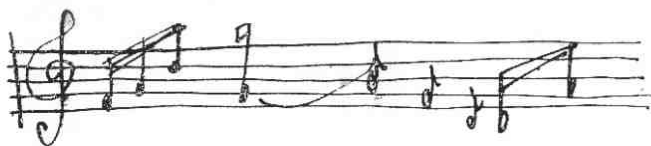

СОЛОВЕЙКО

Соловейко
Навесні,
Навесні
Сипле співи
Голосні,
Голосні.

Соловейку,
Щебечи,
Щебечи,
Мене співам
Научи,
Научи!

Заспіваєм
Ми удвох,
Ми удвох,
Починаєм:
— Тіу-тьох,
— Тіу-тьох!

НА МІСТОЧКУ

Через міст перейти
Треба нам, малята,
Щоб гриби, щоб гриби
В лісі позбирати.

На місточку вовчик спочиває,
На місточок діток не пускає.

Він гарчить, він гарчить,
Клацає зубами:

— Не пуцу, не пуцу
Діток за грибами!..—

Вийшов козлик з зеленого гаю.
Він сердито вовчику гукає:

— Заколю, заколю

Я тебе рогами!

Затопчу, затопчу

Я тебе ногами!..—

Мабуть, дуже вовчик налякався,
Бо з місточка геть собі подався.

Ми йдемо, ми йдемо

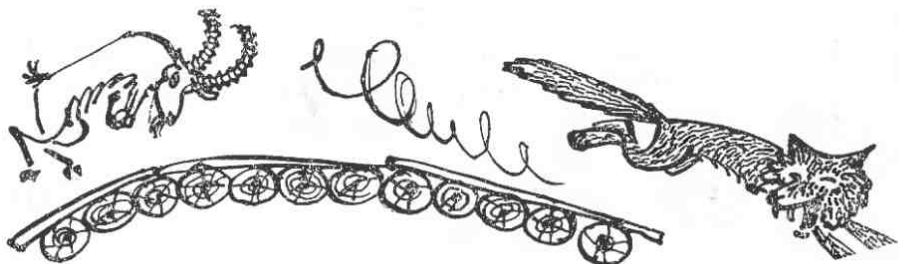
Мосто́м через річку,

Несемо, несемо

Козлику травичку.

Ой спасибі, козлику рогатий,

Що поміг нам вовчика прогнати!

ОГІРОЧКИ-ОГІРКИ

Для городини грядки
Ми копали
І насіння в ямочки
Висівали.

Пригортали ямочки
Ми руками,
Волочили огірки
Грабельками.

А як дощик їх полив,—
Огірочки
Проросли і зацвіли
В три рядочки.

Огірочки-огірки
Молоденькі
Поховались під листки
Зелененькі.

ХЛЮП, ХЛЮП, ВОДИЧЕНЬКО

Ми були на річці,
Грались на травичці,
Потім роздягались,
Весело купались.

На піску лежали,
Дружно загоряли.
Після загоряння
Знов було купання.

Хлюп, хлюп, водиченько,
Хлюп, хлюп на личенько.
І на ручки, і на ніжки
Хлюп, хлюп, хлюп!

Хлюп, хлюп, водиченько,
Хлюп, хлюп на личенько,
І на ручки, і на ніжки
Хлюп, хлюп, хлюп!

ПЕРУ, ПЕРУ ПЛАТТЯЧКО

Перу, перу платтячко
І хустинки
Для моєї лялечки,
Для Маринки.

Перу, перу платтячко
І співаю,
У вікно на сонечко
Поглядаю.

Вийди, вийди, сонечко,
З-за хмаринки,—
Хай висохне платтячко
Для Маринки.

Буду, буду платтячко
Прасувати,
Буду мою лялечку
Одягати.

СХОДИТЬ СОНЕЧКО

То не коники
Побігли
Стрибунці,—
То заграли,
Засіяли
Промінці.

Впали роси
На покоси,
На жита,
Перша бджілка
На роботу
Виліта.

А маленький,
Кучерявенький
Дубок
Вийшов грітись
До схід сонця
На горбок.

Пробудилися
Діброви
І гаї,
Пісню сонечку
Співають
Солов'ї!

ПРИЛЕТІЛА БДЖІЛКА

Прилетіла бджілка,
Бджілка-срібнокрилка.
Натрудила крильця,—
Сіла на травиці.

— Де була, хороша?
Може, трудна ноша?
Може, натомилась
Чи з дороги збилась?

— Я не натомилась
І з путі не збилась,—
Сіла на травинку,
П'ю смачну росинку.

ДОЩИК, ДОЩИК

Дощик,
Дощик! —
Аж залопотіло.
Ліс і поле,
Все навколо
Дощику зраділо.

Дощик,
Дощик! —
По дорозі стука.
Ми краплини,
Мов перлини,
Ловимо у руки.

Дощик,
Дощик! —
Не дає гуляти.
Ми з ляльками,
З іграшками
Біжимо до хати.

ОСІНЬ

Ясне сонце не гріє,
Холодок повіва,
Засихає, жовтіє
На узліссі трава.
Небо хмуриється часто,
Потемніла ріка...
Щоб дощами упасти,
Плине хмара важка.
Осіпаються клени,
Листя з дуба летить...
Лиш ялинка зелена
Серед лісу стоїть.

ДУБОЧКИ

На колгоспівському полі
Стигнуть колосочки...
Там на волі,
На роздоллі
Виросли дубочки.

— Ви ростіть, ростіть, дубочки,
Різьблені листочки!
Розвивайтесь,
Наливайтесь,
Рідні колосочки!

А я дівчинка Ганнуся
Йду до того гаю,
Стану-гляну,
Задивлюся,
Пісню заспіваю:

Колосіться, колосіться,
Жито і пшениця! —
Захищають вас
Дубочки —
Різьблені листочки!

КАЧЕЧКА-ПРАЧЕЧКА

— Качечко, качечко,
Клишонога прачечко!
Можеш ти повісті,
Як білизну прала ти?

— Тák-таки! Прала я,
Прала-полоскала я.
Так, так, так! Прала я,
Вся білизна — аж сія!

— Качечко, качечко,
Клишонога прачечко!
Ну, а хто помагав —
Хто білизну віджимав?

— Тák-таки! Прала я,
Прала-полоскала я.
Так, так, так! Помагав —
Качур гарно віджимав!

— Качечко, качечко,
Клишонога прачечко!
Можеш ти повісті,
А для кого прала ти?

— Тák-таки! Прала я,
Прала-полоскала я.
Тák, так, так! Все для них,
Для качаток дорогих!

БДЖІЛКА

Чого це над квітками
Схилилась діввора? —
Малим цікаво знати,
Як бджілка мед збира.

А бджілка все кружляє,
Неначе каже нам:
— Жу-жу, жу-жу, малята,
Я меду не віддам!

І забавляться з вами
Не маю я часу —
Солодку краплю меду
У вулик понесу!

ГУСИ-ГУСЕНЯТА

Гуси-гусенята
На віжки
Одягли червоні
Панчішки.

І пішли рядком
До корита
Свіжої водиці
Попити.

Напились води
Гусенята,
Почали купатись,
Пірнати.

Гуси-гусенята
Сердиті:
Дуже близько дно
У кориті!

ПІСНЯ ПРО БУКВАРИКИ

Зелено, зелено
В нашому дворі.
Яснее сонечко
Світить угорі.
Яснее сонечко
Дивиться в віконечко,—
Узяли ми в руки
Наші букварі.

Весело, весело
Завжди нам бува.
Кожен букварика
Радо розкрива.
Ми їх гортаємо,
Літери складаємо
І вчимося читати
Перші ми слова.

Вересень, вересень
Стане на порі.
Підем до школи ми,
Юні школярі.
Яснее сонечко
Гляне у віконечко,—
В класі ми розгорнем
Наші букварі.

ОЙ ЛЕТЯТЬ, ЛЕТЯТЬ СНІЖИНКИ

Ой летять, летять сніжинки
На будинки, на ялинки,
На дороги, на поля —
Біла-біла вся земля.
Вийшов Дід Мороз з хатинки,
Зупинивсь біля ялинки,
Нас чекає на сніжку
В срібно-білім козушку.

Сніг лапятий,
Сніговій...
Здрастуй, свято —
Рік Новий!

У вогнях ялинка сяє,
А Снігуронька співає:
— Здрастуй, зимонько-зима!
Веселіш, як ти, нема!
Будем весело кружляти,
Про ялиноньку співати.
Ви приходьте всі до нас
Новорічний стріти час!

Сніг лапятий,
Сніговій...
Здрастуй, свято —
Рік Новий!

КОЛИСКОВА

Сонце за обрій скотилось
В тихі покої-гаї...
І находились,
І натрудились
Ніжки маленькі твої.

Зірочки в небі сяють,
Сплять і сади, і гаї.
Пісню співають
І колисають
Діток своїх солов'ї.

Нічка-бабуся в садочок
Тихо-тихенько прийшла...
Спи, мій маленький,
Спи, мій гарненький,
Спи, моя пташка мала.

Нічка-бабуся в садочок
Тихо-тихенько прийшла...
Спи, мій маленький,
Спи, мій гарненький,
Спи, моя пташка мала.

МОРОЗЕЦЬ

Морозець,
Морозець
Поципав нам щічки!
Теплі валянки у нас,
Шубки й рукавички.

Морозець!
Морозець! —
Плещемо в долоні.
У дівчаток і хлоп'ят
Носики червоні.

В
ОРОНА -
КАРКАРОНА

БОРОНА-КАРКАРОНА

-Де, вороно-
Каркароно,
Ти була?
Що, вороно-
Каркароно,
Принесла?

— Покружляла,
Покружляла
Я вгорі.
Горобців
Порозганяла
У дворі.

Стріла півня-
Розбишаку,
Пісняра —
І чкурнула,
Дременула
Із двора.

ПОВЕЗЛО

От мені повезло! —
Їхав я мотоло...
Молото... Томоло...
МО-ТО-РО-ЛЕ-РОМ в село!

ПРО МИЛУ І МИЛО

Мила милитись
Не вмiла,
Мила мило
З рук не змила.
Мама милила
Умiло,
Мама з Мили
Змила мило.

МУРЛИКА

Мурлика
Муркоче —
Морозива
Хоче.
Мурлико
Руденький,—
Замерзнеш,
Дурненький!

ЛЕЖЕНЬ

Жоржик — лежень, лежебока,
З лежебокою морока.
Женя каже: — Не лежи,
Жито жати поможи.—
Лежень каже: — Може, жалко,
Жалко, Женечко, лежанки?
Що ж, як будете ви жати,
Зможу в житі я лежати!

ВАРЕНИКИ

У кухара
Валерика
Розварились
Вареники.
Розварились
Вареники...
Варениці
В Валерика!

СМАЖЕНЯ

Смаженю
Смажив,
Смажив
Саша,—
Замість
Смажені
В Саші
Сажа!

ВАСИЛИНКА Й МАША

Ой, весела
Василинка,
Василинка-
Веселинка.
А Маша,
Мов кваша:
Кисне й кисне
Маша!

ГОРІШИНА

В горішнику
Горішина
Горішками
Обвішана.
Оришка
Й Тимішко
Струшують
Горішки.

КОРІВКА

Рогата
Корівка
Реве,—
Романко
Травичку
Рве.

КАЧЕЧКА

Качечка криче —
Каченят не баче.
Кличе качечка курчат:
— Чи не бачили качат?
— Ні, качечко, ми качат
Не бачили й в вічі.
А качура без качат
Зустрічали двічі.

ПЕРЕПІЛКИ

Стриб-стриб-стриб —
Підстрибує
По стерні
Рідня:
Перепілка,
Перепел,
Перепеленя.

ЦІПУЦІПА

Я велика-
Превелика
Ціпуціпа-
Задерика.
Я велика
Цяця,
Всі мене
Бояться:
— ПІ-ПІ-ПІ!

ЗУБИ

У сестрички Люби
Випадають зуби.

Каже усім Люба:
— Я тепер беЖЖуба!

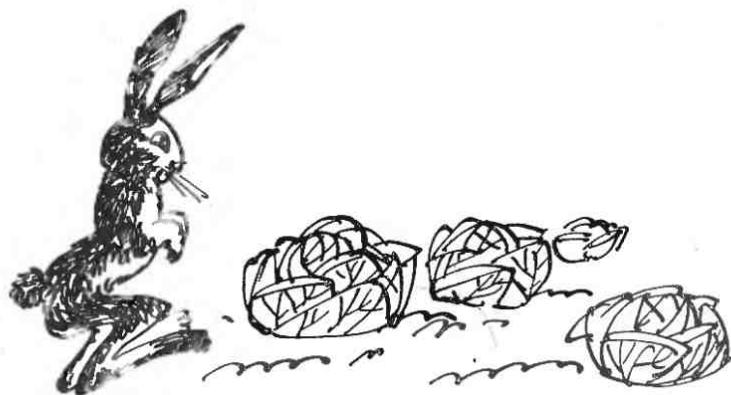
* * *

Довгі вуха,
Куций хвіст,
Невеличкий
Сам на зріст.

На городі
Побував —
Нам капусту
Попсував.

Довгі ноги,
Скік та скік...
Ми погнались —
Він утік...

(ми́нцєє)

Взимку вкрили ми навкруг
Ліс, дорогу, поле й луг.
А як сонце припече —
Ми струмочком потечем.

(и н и ж і н с)

В зимовий, студений час
Люблять всі малята нас.
З гірки ми рушаєм в путь,
А на гірку — нас везуть.

(в л е њ н е с)

Я прозорий і твердий, —
Ходять, їздять по мені.
Я не тону у воді,
Не горю я у вогні.

(и ! и с)

З М І С Т

Веселинки			
Якби	7	Кругом схід	31
«Некультурні хазяї»	8	Кашовар	31
Маринка та Галинка	9	Сом	33
Сашко	10	Де букварик?	34
«Консультант»	11	Ковзани-пустуни	34
Те ж саме	12	Як Хвостун хвоста позбувся	35
Обіцяльник	12	Хто спішить, той смішить	45
Про Андрійка-Неумійка	12	Барабан	46
Як Алла пригощала	16	Вереда	46
Про одну бабусю	17	П'ятірка	51
Про гусінь	18	Чого тільки нема!	52
Два Миколи	19	Викрутився	52
Все робим своїми руками	20	Про Гаврила і чорнило	53
Хлопчик Ох	21	Загордилась	54
Гантелі	24	Голова	55
Хатинка для Рябка	24	Внучка-білоручка	55
Побіг і прибіг	25	Історія з географією	56
Зламаний стілець	25	Про культуру піонера	57
Про перо і чорнило	26	Підслухана розмова	57
Виступайченко	26	Про щоденник	58
У лісі	27	Модна зачіска	59
Хвастунець	29	Ніс у сметані	59
У малині заблудились	29	Сонливиця	60
Як Хома збирався у похід	30	Хто чим хвалиться	60
		Молодець проти овець	61
		Загорівся і потух	62

Про річку та футбол	62
Подружки-говорущки	63
Цікавий	64
Бабуса і внук	64
Як невдаха виступав	65
За що двійка	65
Розумники	66

Про Степана і сметану

Іншого немає	69
Чому Тимко подряпаний	70
Не знала	70
Про Степана і сметану	71
Секрет по секрету	71
Юрко і молоко	72
Провалився по коліна	72
Ще раз	73
Я і ти	73
Сама бачила	73
Про Альошу і калошу	74
Чому зупинився годинник	74
Мудрий Боря	75
Чи можна	75
Чому в морі води багато	75
Булка з маслом	75
Про великі вуха	76
«Кис-кис»	76
Рятувальний пояс	77
Більше діла, менше слів	78
Внучатко і курчатко	78
Рибак та черв'як	79
На ріці	79
Рибалка	80
Як роблять сітку	80
Де п'ятий?	81

Знову почну	82
Нагодувала	82
Качечка	82
Сховалась	83
Гралася в долонечки	83
У слона болить нога	84
Стоніжка	84
Чом чистенькі поросята	84
Барани	85
Слона покусала	85
Кізонька	86
Поросятко	86
Художниця	86
Знавець	86
Кіт-рибалка	87
За черв'яками	87
Муха кураву зняла	88
Злякав	88
Любителі квітів	88
Кажани	89
Відповів	89
Гава	89
Киця	90
Оса хвалилась	90
Схожий на верблюда	90
Співай голосніше	90
Хвалилася редька	90
Левенятко	90

Милочка-крутилочка

Милочка-крутилочка	93
Копеня в корито впало	94
Кізоньки-брикалочки	94
Бублики	94
Ведмедики	95

Люда милитись не хоче	95
Перший сніг	96
Ти не бійся, Милочко	96
Горобчики	97
Сестричка	98
Помічниця	99
Вітер	99
На санчатах	100
Самокат	100
Песик помагає	101
Я морозу не боюсь.	101
Лялька	102
Учителька	102
Подарунок	103
Лікар	103
Перші крапельки весни	104
Весна	104
Ластівки-будівники	105
Василько	106
А тепер скажу я мамі...	106
Сонечко лишається	107
Два сонечка	108
На городі	108
Прилетіли шпаки	109
Метелики	109
Козлик	110
Сиченя	110
Козуля	111
Жура-жура-журавель	112
Кошенятко	113
Баранець	114
Сонечка умита	116
Задивилися хмаринки	116
Цапок	116
Дві киці-сестриці	117
Побігайчик	118

Осінні клени	119
Палимо ми листя	120
Дуже натомились	120
Аж не віриться малому	121
Вечір	121
Береже мій брат кордони	122

Будем шахтарями

У шахті	125
Мама	126
Шахтарський мундир	128
Стану гірником	129
Піонери	130
Шахтарчата	131
Наш дідусь	135
Я зробив собі комбайна	136
Відправляємо состав	137
День шахтаря	137
Перша будова	138
Помічниця	138
Не лютуй, сніговій	138
Лампочка-шахтарка	139
Засвітилась зіронька	140
Терикони	140

Моє і наше

Про дідуся Тараса	143
Жива казка	147
Ми збираємось в політ	150
Моє і наше	152
Здоровим будь	154
Полярники	158
Зелена аптека	161
Бруднуля	167

Пісню дівчинка співає

Пісню дівчинка співає . . .	173
Струмочок співає . . .	174
На мамине свято . . .	175
В хороводі . . .	175
Човпик . . .	176
А ми шпаківні будували . . .	177
Вишенька . . .	177
Мишка-малишка . . .	178
Метелики-веселики . . .	179
Берізка . . .	180
Соловйко . . .	181
На місточку . . .	182
Огірочки-огірки . . .	183
Хлюп, хлюп, водиченько . . .	183
Перу, перу платтячко . . .	184
Сходить сонечко . . .	185
Прилетіла бджілка . . .	185
Дощик, дощик . . .	186
Осінь . . .	187
Дубочки . . .	187
Качечка-прачечка . . .	188
Бджілка . . .	189
Гуси-гусенята . . .	189
Пісня про букварики . . .	190
Ой летять, летять сніжинки . . .	191
Колискова . . .	192
Морозець . . .	192

Ворона-каркарона

Ворона-каркарона . . .	195
Повезло . . .	196
Про Милу і мило . . .	196
Мурлика . . .	196
Лежень . . .	197
Вареники . . .	197
Смаженя . . .	197
Василинка й Маша . . .	198
Горішина . . .	198
Корівка . . .	198
Качечка . . .	199
Перепілки . . .	199
Ціпуціпа . . .	199
Зуби . . .	200
«Довгі вуха...» . . .	200
«Я неначе віз...» . . .	201
«Попелясто-зозулястий...» . . .	201
«З крил шатро вона зро- била...» . . .	201
«Шерсть гладенька...» . . .	201
«— Тук-тук-тук!» . . .	202
«Хвіст трубою...» . . .	202
«До квіточки лечу...» . . .	202
«Взимку вкрили ми на- вкруг...» . . .	203
«В зимовий, студений час...» . . .	203
«Я прозорий і твердий...» . . .	203

ДЛЯ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Бойко Грицько Филиппович.

ВЕСЕЛИНКИ, СТИХИ, СКОРОГОВОРКИ
(На українском языке)

Редактор В. К. Житник
Художній редактор Г. Ф. Мороз
Технічний редактор Ф. Н. Резник
Коректори Р. М. Зарембовська,
А. А. Підвишинська

Здано на виробництво 4. VIII. 1965 р. Підписано до друку 25. X. 1965 р. Формат $70 \times 90^{1/16}$. Фіз. друк. арк. 13. Умовн. друк. арк. 15,2+5 вкл. (0,73)=15,93. Обл.-вид. арк. 835+5 вкл. (0,51)=8,86. Зам. 856. Тираж 50 000.

Ціна 48 коп. Т.П.—1965— поз. 679.

Видавництво «Веселка». Київ, Кірова, 34.
Друкоffsetна фабрика «Атлас» Державного комітету
Ради Міністрів УРСР по пресі. Львів, Зелена, 20.

48 коп.

К

7